Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Citiți în paginile 6-7

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

VSEVOLOD VIȘNEVSKI:

BERLIN 1945

O pagină de istorie mereu actuală

35 (859) ANUL XVII 1 septembrie 1961 12 PAGINI 1 LEU

N. Skalinova, colaboratoare a Institutului sovietic de cercetări științifice pentru agrofizică

Lîngă Nalcik se află un sovhoz de plante decorative, care cultivă copaci și tufe cu frunze veșnic verzi și o mare varietate de flori. În fotografia noastră: agronomul I. Bokov examinînd un merișor turcesc în vîrstă de 22 de ani.

Iosif Galenko a terminat septenalul

Iosif Galenko este unul din cei care pășesc în primele rînduri ale constructorilor și prin exemplul lor duc înainte mii de mecanizatori pe marile șantiere ale comunismului.

Escavatoristul Iosif Afanasievici Galenko a studiat prin propria-i experiență geografia economică a Uniunii Sovietice. De la lacul Sevan a tăiat un canal pînă în inima Armeniei. În așezarea Kurahovka din Doneț a participat la construcția unei termocentrale. A săpat o groapă de fundație în orașul Gorki. A lucrat la construirea unui baraj lîngă Mahacikala. Acum, însă, s-a stabilit într-un loc: în bazinul Krivoi Rog are de lucru pentru multă vreme.

Echipa de escavatoriști condusă de Iosif Galenko a fost dintotdeauna un exemplu. La începutul lui 1960, de pildă, ea a inițiat o întrecere pentru folosirea mai bună, mai productivă a mașinilor de escavat. Norma tehnică a unui escavator este de 65.000 metri cubi de pămînt pe an. Galenko, însă, a hotărît să ridice norma la 150.000 metri cubi pe an și mașina s-a achitat de această sarcină sporită. Experiența lui Galenko i-a interesat pe constructorii din întreaga țară.

La începutul acestui an brigada lui Galenko — care acum este brigadă de muncă comunistă — a efectuat lucrări de escavare la Combinatul central de înnobilare, depășind plafonul de 190.000 metri cubi, fapt despre care brigada a comunicat cu legitimă mîndrie Comitetului Central al Partidului. Și într-o zi, brigada a primit o scrisoare. Felicitîndu-i pe escavatoriști cu prilejul succesului lor, Nikita Sergheevici Hrușciov le-a scris: „E vrednic de laudă faptul că dv. nu numai că lucrați bine, dar împărtășiți din experiența acumulată și altor brigăzi".

În scrisoarea de răspuns adresată lui N. S. Hrușciov, brigada lui Iosif Galenko și-a luat angajamentul să îndeplinească septenalul în trei ani. Și și-a respectat cuvîntul.

În ajunul Zilei constructorului, Iosif Galenko și oamenii lui și-au îndeplinit norma prevăzută de planul septenal. În felul acesta ei au realizat planul septenal nu în trei ani, ci în doi ani, 7 luni și 12 zile.

Florile Moscovei

In curțile, pe străzile, bulevardele și în piețele Moscovei au fost răsădite anul acesta 500.000 de lalele, narcise și zambile, 200.000 de begonii și petunii, 6.000.000 de bujori, brumărele și irișii. Toamna trecută au fost plantate 30.000 de rădăcini de trandafiri. Numărul total al tufelor de trandafiri din Moscova este azi de 300.000!

De unde au fost aduse în capitala sovietică aceste flori? Se știe că multe din ele trăiesc în sud.

La Moscova există șase sere uriașe în care se cultivă răsaduri de flori. Se mai aduc flori și de la Maikop, Novii Afon, Suhumi și Batumi. Multe din marile blocuri de locuințe, din fabricile, uzinele, școlile și spitalele Moscovei au sere proprii.

Combinatul horticol Izmailovski se întinde pe o suprafață de aproape 60 de hectare. Numai serele ocupă 10.000 de metri pătrați de teren. Aici, chiar și în lunile geroase de iarnă, înfloresc liliacul, lalelele, narcisele, zambilele.

Nu de mult, în ferestrele și balcoanele caselor din Moscova a apărut o floare neobișnuită — azaleea. Moscoviții au îndrăgit-o dar nu sînt mulți cei care știu că floarea a fost adusă din R. D. Germană și aclimatizată aici.

Combinatul Izmailovski a creat multe soiuri noi de flori. Unele din ele stîrnesc admirație la Expoziția economiei naționale a U.R.S.S., iar altele au fost expuse la o expoziție internațională în R.D.G.

Pe strada Kropotkin...

Ușile unei clădiri de pe strada Kropotkin din Moscova nu se închid aproape niciodată. Deschise în zori spre a primi poșta, ele rămîn așa pînă noaptea tîrziu. La un moment dat, dintr-o mașină cu număr străin coboară trei persoane.

— Aici e Comitetul păcii? Sîntem turiști din Italia. Socotim ca o obligație plăcută să vizităm o organizație care desfășoară o activitate atît de nobilă, de necesară...

Comitetul sovietic pentru apărarea păcii întreține vaste legături, desfășurînd o activitate multilaterală în vederea întăririi prieteniei între popoare.

Scrisori, scrisori... Sînt foarte multe la număr. Sosesc din San Francisco și Pekin, Bergen și Malmö... Dar nu numai scrisori vin. Într-o încăpere se vorbește limba engleză. Doamna Katleen Morris a sosit din Marea Britanie. Cunoaște de multă vreme activitatea Comitetului sovietic pentru apărarea păcii și e încîntată de ea.

Iată un grup de elevi. Întreabă: — Aici e „Fondul păcii"? Și primind un răspuns afirmativ se grăbesc să spună: — Am adunat fier vechi pe care l-am vîndut și acum vrem să depunem banii.

Ca un șuvoi se revarsă în „Fondul păcii" contribuțiile de pretutindeni. Ansamblul condus de Igor Moiseev a anunțat că artiștii săi au început o serie de turnee pentru a strînge bani în acest scop. Redacția emisiunilor muzicale ale Studioului de televiziune vestește că va vărsa în acest fond onorariul pentru cîteva emisiuni, însumînd peste 1.000 de ruble.

— Pe zi ce trece, „Fondul păcii" devine tot mai popular printre oamenii sovietici — ne declară Evgheni Andreevici Kușcev, membru în conducerea Comitetului. În ultimul timp am primit zeci de viramente pentru diferite sume.

E greu să descrii toate întîlnirile dintr-o zi — chiar numai dintr-o singură zi. Și e greu, mai ales, să oglindești atmosfera care domnește aici, o atmosferă de încredere în triumful măreței cauze a luptei pentru pace.

Trei sute de kilometri fără timonier

Deodată, peste oglinda lucitoare a apei s-a așternut o ceață densă. Prin perdeaua alburie nu se mai vedeau nici țărmul, nici cerul, nici plutele ce se ațineau după motonava „Iamal". Se auzeau doar sirenele navelor venind din direcția opusă.

Cabina navei era goală. În întuneric strălucea scala pupitrului de comandă și ecranul radiolocatorului. Cîrma navei sta nemișcată, dar uriașul plutitor înainta cu viteză, despicînd pînza deasă a ceții.

Timp de trei ani motonava „Iamal" a navigat ca toate navele obișnuite. Timonierul urmărea indicațiile busolei, reglînd declinația. Acum, însă, motonava e dirijată automat. Timonierul-automat — o creație a Institutului de cercetări științifice în domeniul transportului pe apă din Leningrad — trece primul examen pe „Iamal", unul din cele mai puternice remorchere de pe Volga. „Timonierul" veghează din niște lădițe vopsite în negru. Într-o lădiță se află un transmițător de inducție, alimentat de curent alternativ. Iar în cealaltă — un amplificator sensibil cu indicator

Cea mai mare declinație înregistrată de navă de cînd e condusă de timonierul-automat a fost de o jumătate de grad. În navele obișnuite declinația poate ajunge și la două grade. Aceasta pe vreme liniștită. Pe furtună, noul sistem de conducere a navei este de-a dreptul miraculos. Respectînd strict direcția, el îngăduie navei să înainteze și cu o viteză mai mare. Consumul de curent al timonierului-automat e foarte mic. În plus, el poate face de servici fără odihnă mai multe carturi.

Primul muzeu cosmic

Kaluga este numită pe drept cuvînt orașul lui Țiolkovski. În orașul natal al părintelui astronauticii se va înălța un Muzeu al realizărilor omului în cucerirea spațiului cosmic.

Anul trecut, în urma unei hotărîri a Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R. a fost instituit un concurs pentru proiectul clădirii muzeului K. E. Țiolkovski. Muzeul va avea două secții. Prima va înfățișa viața și activitatea pedagogică și științifică a lui Țiolkovski, cea de a doua realizarea ideilor marelui savant în Uniunea Sovietică, realizările epocale ale științei și tehnicii sovietice.

Sute de arhitecți și sculptori, ingineri și pictori au participat la acest interesant concurs. Au fost prezentate 224 de proiecte, printre care multe lucrări remarcabile și originale. Rezultatele au fost recent comunicate. Premiul întîi a fost acordat proiectului prezentat sub denumirea „Kaluga". Autorii săi sînt arhitecții B. Barhin, N. Orlova, V. Stroghin, K. Fomin, cu participarea arhitectului L. Babaițeva. Premiul al doilea l-a obținut proiectul „Formula albastră" iar premiul trei, proiectul „Bizonul de aur".

În curînd, în orașul Kaluga va începe construcția elegantei clădiri a primului muzeu cosmic.

Muzicieni în ospeție

Un autobuz împodobit cu panglici multicolore și purtînd deasupra parbrizului o banderolă roșie cu inscripția „În cinstea Congresului al XXII-lea" a plecat zilele trecute din Moscova îndreptîndu-se spre Leningrad. Printre pasageri se află cunoscuții compozitori Iuri Miliutin, Serafim Tulikov, Oskar Feltzman, Arkadi Ostrovski și mai mulți artiști de la teatrele muzicale. Acest grup de muzicieni, condus de Tihon Hrennikov, prim secretar al Uniunii compozitorilor sovietici, a hotărît să întreprindă o călătorie prin orașele și satele ce au jalonat, acum 200 de ani, itinerariul scriitorului democrat rus Radișcev, din a cărui carte avea să răzbată pentru prima oară revolta față de viața neomenească a țăranilor obidiți de țarism.

În drum spre Leningrad autobuzul face lungi popasuri în întreprinderi și colhozuri, la cluburi și casele de cultură. Muzicienii se întîlnesc cu localnicii, țin conferințe, dau spectacole și asistă ei înșiși la spectacolele artiștilor amatori, fac cunoștință cu creațiile folclorice. O întîlnire interesantă a avut loc în satul Kreșci, reședința unei vechi exploatări forestiere. Aici activează mai multe formații artistice, printre care un ansamblu coral, o orchestră de estradă și o orchestră de jazz. Oaspeții au cunoscut-o pe tînăra muncitoare Lida Poliakova care își petrece timpul liber cîntînd pentru muncitorii exploatărilor cîntece populare ruse și indoneziene. Muzicienii au legat prietenii trainice cu muncitorii din Kreșci cărora le au promis să le trimită partituri și publicații muzicale și teatrale.

Autobuzul Uniunii compozitorilor își continuă călătoria spre Leningrad.

VEAC NOU
ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S
Redacția și administrația București
Str. Ion Ghica 5 telefon 13 03 10

Pe marginea Congresului de la Moscova

BIOCHIMIA — problematica şi perspectivele ei

de Acad. prof. EUGEN MACOVSCHI

Biochimia, ştiinţa care se ocupă cu studiul fenomenelor chimice care stau la baza vieţii, capătă o dezvoltare din ce în ce mai mare şi importanţa ei se evidenţiază prin progresul uimitor de rapid al cercetărilor şi prin creşterea continuă a volumului acestor cercetări

Ne-am putut da seama mai bine de aceste realităţi şi de importanţa care se acordă astăzi biochimiei în toate ţările lumii, cu prilejul celui de al V-lea Congres internaţional de biochimie care a avut loc la Moscova între 10 şi 16 august a. c.

La acest Congres, ale cărui lucrări s-au desfăşurat în cadrul a 8 simpozioane şi 28 de secţii, au participat peste 5000 de specialişti veniţi din peste 60 de ţări ; au fost expuse peste 200 conferinţe şi au fost prezentate şi discutate peste 2000 de comunicări ştiinţifice.

La deschiderea lucrărilor Congresului, profesorul american D. Green a expus o conferinţă cu caracter general relativ la „Structura şi funcţia particolelor subcelulare" iar încheierea lucrărilor Congresului a fost însoţită de conferinţa „Structura şi funcţia substanţelor proteice" prezentată de profesorul ceh F. Şorm.

Simpozionul şi secţiile Congresului au cuprins cele mai diferite domenii ale biochimiei ca : biochimia evolutivă sau comparată; biochimia sistemului nervos ; bazele biochimice ale activităţii şi inhibiţiei fermenţilor ; biochimia plantelor ; biochimia medicală ; biochimia virusurilor ; biochimia antibioticelor ; biochimia tumorilor maligne (cancerul); imunochimia ; biochimia microelementelor ; genetica biochimică etc.

Printre numeroasele şi interesantele conferinţe expuse în cadrul simpozioanelor pot fi menţionate cele ale acad. A. I. Oparin (U.R.S.S.) avînd ca subiect „Apariţia şi evoluţia metabolismului", acad N. M. Sisakian (U.R.S.S.) cu subiectul „Funcţiile biochimice ale structurilor celulare", profesorului M. Florkin (Belgia) despre „Evoluţia biochimică şi variabilitatea fiziologică a mecanismelor biochimice la animale", profesorului G. Davidson (S.U.A.) despre „Căile chimice şi mecanismele de reglare ale sintezei acizilor nucleici", profesorului E. Martin (Anglia) despre „Biochimia funcţională a structurilor celulare din citoplasmă", profesorului I. Heller (R.P. Polonă) „Biochimia insectelor" şi altele.

Cu ocazia Congresului s-au conturat direcţiile principale ale cercetării biochimice pe plan mondial şi anume : pe de o parte stabilirea relaţiilor dintre structura diferitor substanţe şi formaţiuni intracelulare şi funcţiile lor biochimice, iar pe de altă parte rezolvarea celor mai diferite probleme de biochimie care sînt legate de activitatea practică a omului de azi şi în special de agricultură, medicină, industria alimentară, industria fermentativă etc.

Din lucrările prezentate la Congres s-a putut constata că cercetarea biochimică se efectuează acum cu ajutorul celor mai moderne mijloace de investigaţie şi că tocmai datorită înaltului nivel al tehnicităţii s-au putut rezolva într-un timp record numeroase probleme care acum cîţiva ani păreau cu totul inabordabile, cum sînt structura intimă a diferitelor substanţe proteice, structura şi sinteza diferiţilor acizi nucleici, relaţiile dintre fermenţii care participă la cele mai diferite procese biologice produse în organismele vii în stare normală şi patologică, alcătuirea virusurilor etc.

Cel de al 5-lea Congres internaţional de biochimie a constituit în acelaşi timp şi un minunat prilej pentru participanţi de a stabili contacte personale, de a realiza schimburi de vederi în cele mai variate probleme de biochimie şi a elabora în comun planurile cercetărilor viitoare, acolo unde se putea ajunge la colaborări.

Delegaţia ţării noastre, alcătuită din 36 de biochimişti şi oameni de ştiinţă care lucrează în domenii înrudite cu biochimia, a participat activ la lucrările Congresului prezentînd comunicări din diferite domenii ca : biochimia plantelor, biochimia musculară, enzimologia, biochimia medicală, biochimia substanţelor proteice, imunochimia etc. Comunicările prezentate s-au bucurat de o apreciere pozitivă din partea congresiştilor şi au demonstrat că cercetările biochimice din R.P.R. sînt de actualitate, se fac la un nivel ştiinţific ridicat şi se încadrează în cercetarea biochimică mondială.

Încheind această sumară prezentare ţin să exprim în numele delegaţiei noastre care a participat la Congres cele mai sincere felicitări biochimiştilor sovietici pentru excelenta şi impecabila organizare a celui de al 5-lea Congres internaţional de biochimie de la Moscova, care a adus o extrem de preţioasă contribuţie nu numai la dezvoltarea biochimiei, dar şi la cauza colaborării paşnice a oamenilor de ştiinţă din întreaga lume.

Noul aparat de radio-magnetofon „Vaiva", fabricat la Vilnius.

Experienţa agriculturii sovietice

Îmbunătăţirile funciare

Se ştie că pămîntul este principalul mijloc de producţie în agricultură. Modul cum e folosit se deosebeşte, însă, de la o orînduire socială la alta. Agricultura capitalistă este caracterizată, printre altele, şi prin sălbatica exploatare a solului. Din calculele făcute în S.U.A. rezultă că pierderile anuale de sol prin eroziunea produsă de ape şi vînt, urmări ale aplicării unei agrotehnici neraţionale, ar putea alcătui un tren care să înconjoare globul pămîntesc de 18 ori. Numai valoarea substanţelor nutritive din sol irosite în fiecare an se ridică la aproximativ 17 miliarde dolari. Circa trei milioane de acri teren arabil sînt scoşi în fiecare an din circuitul agricol.

Dimpotrivă, agricultura Uniunii Sovietice se caracterizează prin continua sporire a fertilităţii economice a solului, consecinţă a dezvoltării neîntrerupte a lucrărilor de îmbunătăţiri funciare, de irigaţii, precum şi a aplicării complexului agrotehnic superior.

Faţă de anul 1913, suprafaţa terenurilor irigate a sporit în Uniunea Sovietică de peste trei ori, ajungînd astăzi la aproape 15 milioane hectare. În aceeaşi perioadă suprafaţa terenurilor desecate a crescut de aproape patru ori. Pentru rezolvarea problemelor legate de extinderea lucrărilor de îmbunătăţiri funciare, în Uniunea Sovietică există o largă reţea de instituţii ştiinţifice : 14 institute de îmbunătăţiri funciare cu staţiuni experimentale şi 4 institute superioare de învăţămînt specializate în îmbunătăţiri funciare (fără a cuprinde în acest număr şi facultăţile de îmbunătăţiri funciare de pe lîngă institutele agronomice şi şcolile medii tehnice de specialitate).

Prin cercetările lor, oamenii de ştiinţă sovietici au îmbogăţit considerabil ştiinţa şi practica îmbunătăţirilor funciare. Ei au urmărit îndeosebi găsirea unor procedee şi metode care să îmbunătăţească repede, ieftin şi pe o perioadă mare de timp fertilitatea solului. În 1960 a fost, de pildă, experimentată şi introdusă în practică metoda îmbunătăţirii stării fizice a solului prin utilizarea polimerilor. Astfel, utilizarea polimerului conţinînd Methylol, cu greutate moleculară de circa 2.500, în cantitate de 110—450 kg/hectar, introdus în stratul superior de 15 cm asigură un procent de 85—89 la sută agregate stabile. Dar şi îmbunătăţirea compoziţiei chimice a solurilor a constituit şi constituie o preocupare permanentă. Pentru cercetarea acidităţii solului, care este o piedică în calea dobîndirii unor recolte bogate, au fost efectuate numeroase experienţe de amendare, pe baza cărora s-au executat apoi importante lucrări pe tot întinsul Uniunii Sovietice. În 1960, studii făcute în regiunea Harkov au arătat că prin amendarea şi îngrăşarea solurilor cernoziomice mai grele se contribuie la sporirea considerabilă a producţiei de cartofi.

În practica irigării, oamenii de ştiinţă sovietici au introdus, pentru prima oară în lume, metoda irigării subterane prin folosirea vaselor de caolin poros. Prin această metodă se realizează o mare economie de apă şi lucrări, deoarece tuburile de caolin se aşează pentru 15—20 de ani pe terenurile de irigat şi permit udarea prin infiltrare. Această metodă cunoaşte o mare extindere îndeosebi în zonele de maximă aridităţe. Metodele de irigare obişnuite au fost mult îmbunătăţite : de pildă, prin crearea staţiunilor mobile de pompare a apelor pe marile canale sau fluvii, cheltuielile de irigare au fost mult reduse iar agregatele mai judicios folosite. De asemenea, în Uniunea Sovietică au fost construite şi introduse primele agregate mobile de ploaie artificială, folosite cu succes la irigarea legumelor şi a culturilor tehnice.

Pentru desecarea terenurilor mlăştinoase, în Uniunea Sovietică a fost experimentată şi pusă la punct metoda drenărilor subterane cu ajutorul tractoarelor şi al canalelor provizorii. În felul acesta, un agregat poate executa, zilnic, lucrările necesare pentru asigurarea drenării a 8—10 ha de teren.

În urma măsurilor de irigare, întinse deserturi din zona orientală a Uniunii Sovietice au fost transformate în terenuri fertile de cultură, readucînd la viaţă o suprafaţă de cîteva ori mai mare decît suprafaţa ţării noastre.

Uniunea Sovietică este şi ţara în care metoda folosirii perdelelor forestiere de protecţie cunoaşte cea mai largă răspîndire. Pe baza cercetărilor teoretice s-a putut ajunge la mecanizarea integrală a lucrărilor de plantare a perdelelor, precum şi la stabilirea celor mai potrivite compoziţii forestiere a perdelelor, ţinînd seama de condiţiile climatice, pedologice şi particularităţile biologice ale speciilor de arbori. În ultimii ani a fost iniţiată extinderea introducerii în practică a plantării puieţilor cu talie înaltă, metodă care reduce timpul de creştere a perdelelor forestiere şi asigură o mai mare conservare a lor în condiţii climatice nefavorabile, creînd totodată posibilitatea mecanizării complete a lucrărilor de plantare şi întreţinere.

Cercetări importante au fost făcute pentru fixarea nisipurilor şi luarea în cultură a terenurilor nisipoase. În Gruzia, pe astfel de terenuri s-au plantat vii care asigură unul din sortimentele superioare de vinuri din Uniunea Sovietică.

Oamenii muncii din Uniunea Sovietică întîmpină cu mari realizări cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. În cursul acestui an şi în anul viitor vor fi ameliorate peste 4.800.000 ha terenuri agricole. În felul acesta, Uniunea Sovietică îşi vădeşte superioritatea ei şi în acest domeniu asupra agriculturii ţărilor capitaliste.

Prof. univ. ing. Stoian Petrescu
secretar general al Ministerului Agriculturii

PRIMUL PILOT - COSMONAUT ÎȘI POVESTEȘTE VIAȚA

DRUMUL ÎN COSMOS

(XV)

de IURI GAGARIN

Am controlat graficul de zbor. Timpul era respectat întocmai. Nava „Vostok" înainta cu o viteză de aproximativ 28.000 de kilometri pe oră. E o viteză greu de imaginat ! În timpul zborului nu mi-a fost nici foame, nici sete. Totuși, conform instrucțiunilor, la ora fixată am mîncat și am băut apă din rețeaua specială de alimentare. Hrana fusese preparată pe baza rețetelor elaborate de Academia de Științe Medicale. Am mîncat ca acasă, numai că nu puteam deschide gura așa cum aș fi vrut. Și, deși știam că funcționarea organismului meu era urmărită cu atenție de pe Pămînt, n-am putut să rezist să nu trag cu urechea, măcar din cînd în cînd, la bătăile inimii. În starea de imponderabilitate în care mă aflam, pulsul și respirația erau normale, moralul excelent, capacitatea de muncă și de gîndire nealterate.

În costumul de protecție cu care eram echipat erau montate mici emițătoare care transformau biocurenții inimii, oscilațiile peretelui vascular, mișcările respiratorii ale cavității toracice în semnale electrice. Amplificatori speciali și alte aparate de măsurat asigurau în timpul zborului transmiterea pe Pămînt a impulsurilor care indică frecvența respirației și circulația sîngelui. Încît cei de pe Pămînt știau mult mai multe despre starea mea generală decît eu însumi.

Din clipa desprinderii rachetei de rampa de lansare, comanda mecanismelor fusese preluată de sisteme automate. Acestea manevrau planurile de direcție, obligînd racheta să se deplaseze pe traiectoria stabilită, dirijau funcționarea motoarelor, imprimîndu-le viteza necesară, făcuseră să se desprindă treptele rachetei devenite inutile. În același timp, mențineau în interiorul navei temperatura necesară, făceau să funcționeze aparatele de măsurat și rezolvau multe, multe alte probleme complicate legate de zbor. Aveam la dispoziție însă și un sistem de comandă manuală a navei. Era deajuns să manevrez un dispozitiv pentru ca întreaga comandă a zborului și aterizării navei „Vostok" să treacă în mîinile mele. În care caz ar fi trebuit poate să mai determin o dată, pe baza indicațiilor aparaturii de bord, poziția navei care se deplasa cu iuțeala fulgerului, să calculez punctul de aterizare, să mențin prin intermediul manetei manuale nava pe direcție și, la momentul oportun, să declanșez instalația de frînare. Dar n-a fost nevoie de toate astea, sistemul automat funcționa impecabil. Savanții noștri cumpăniseră, puseseră totul la punct cum nu se poate mai bine.

Constructorul-șef ne povestise despre lupta dusă pentru reducerea greutății fiecărui detaliu al navei cosmice, despre faptul că savanții sovietici creaseră sisteme, dispozitive cu autoreglare capabile să se adapteze singure oricărei situații. Plin de entuziasm ne vorbise despre dispozitivele de comandă care urmau să asigure funcționarea cu precizie a întregului sistem.

La orele 10 și 15 minute. în timp ce mă aflam în apropierea Africii, de la dispozitivul automat de conducere mi-a parvenit comanda de pregătire a aparatajului de bord în vederea punerii în funcțiune a motorului de frînare. La rîndul meu, am transmis pe Pămînt :

— Zborul se desfășoară normal, suport bine starea de imponderabilitate.

N-aveam timp să mă gîndesc la altceva. Se apropia etapa finală a zborului, etapa întoarcerii pe Pămînt, poate mai importantă, mai plină de răspundere, chiar decît aceea a plasării pe orbită sau a parcurgerii acesteia.

Mă aștepta trecerea de la starea de imponderabilitate la o nouă suprasolicitare, poate mai puternică decît cea precedentă și încălzirea pînă la incandescență a pereților exteriori ai navei în momentul pătrunderii în straturile dense ale atmosferei. Pînă atunci, în cursul zborului meu cosmic toate se desfășuraseră conform cu antrenamentele de pe Pămînt. Ce avea să se întîmple, însă, acum. în ultima etapă a zborului ? Nu mă pindea cumva vreo primejdie neprevăzută ? Am lăsat automatica la o parte și m-am apucat să determin singur coordonatele locului în care mă aflam, gata în orice clipă să preiau comanda manuală și, în caz de nevoie, să conduc personal nava la aterizare, în regiunea potrivită, aleasă de mine.

Nava se orienta după soare cu ajutorul unor traductori speciali. Acești traductori „prind" soarele și, orientîndu-se după el, mențin nava în așa fel încît motorul de frînare să fie îndreptat totdeauna în direcția opusă zborului. La orele 10 și 25 de minute, exact la momentul stabilit. dispozitivele de frînare s-au declanșat automat și au funcționat ireproșabil. Treptat-treptat „Vostok" a pierdut din viteză trecînd de pe orbită pe elipsa intermediară. Nava intra acum în păturile dense ale atmosferei. Învelișul exterior se încingea repede și prin perdelițele care protejau ochiurile de bord vedeam acum reflexele sinistre ale vîlvătăii năpraznice din jurul navei. Dar în cabină temperatura era de numai douăzeci de grade, deși mă aflam în mijlocul unui disc de foc ce se prăvălea din înălțimi.

Starea de imponderabilitate dispăruse de mult, suprasolicitarea era din ce în ce mai mare și mult superioară celei de la lansare : mă pironea în fotoliu. Nava începuse să se rotească și am comunicat deîndată acest lucru „Pămîntului". Dar rotirea, care mă îngrijora, a încetat repede, după care coborîrea s-a desfășurat normal. Îmi creștea inima de bucurie și am început să cînt cîntecul meu preferat :

„Patria aude,
Patria știe . . ."

Înălțimea zborului scădea mereu. După ce m-am convins că nava va ajunge cu bine pe Pămînt, m-am pregătit pentru aterizare.

Zece mii de metri... Nouă mii... Opt... Șapte..

La ora 10 și 55 de minute, după ce făcuse ocolul Pămîntului, nava „Vostok" a aterizat cu bine în regiunea dinainte stabilită pe ogoarele colhozului „Leninski puti", la sud-vest de orașul Engels, lîngă satul Smelovka.

Cînd am pășit pe pămîntul solid, am văzut o femeie și o fetiță.

— Nu cumva veniți din Cosmos? — m-a întrebat cu oarecare îndoială femeia.

— Închipuiți-vă că da ! — i-am răspuns.

— Iuri Gagarin ! Iuri Gagarin ! — strigau cîțiva mecanizatori care veneau în fugă de la tabăra de cîmp din apropiere.

Erau primii oameni pe care-i întîlneam pe Pămînt după zborul în Cosmos.

După cîtva timp am văzut pe șosea mai multe autocamioane și imediat a venit spre noi un grup de soldați în frunte cu un ofițer. Ostașii m-au îmbrățișat, mi-au strîns mîna. Erau grozav de curioși să vadă nava cosmică. Aceasta se oprise în mijlocul unui cîmp arat, la cîteva zeci de metri de o rîpă adîncă în care curgeau tumultuoase apele primăverii. Am cercetat cu atenție „Vostok"-ul. Nava și întreg utilajul interior erau intacte, putînd fi folosite pentru alte zboruri cosmice.

Cînd am ajuns în mijlocul tovarășilor care așteptau întoarcerea mea, am aflat că se primise pe numele meu o telegramă din partea lui Nikita Sergheevici Hrușciov. Primul secretar al Comitetului Central al Partidului mă felicita pentru înfăptuirea zborului cosmic. După cîtva timp mi s-a dat legătura telefonică cu Nikita Sergheevici Hrușciov, care se afla atunci lîngă Soci. Și am auzit glasul atît de cunoscut, atît de drag. Au fost cele mai fericite clipe din viața mea.

— Sînt bucuros să vă ascult, dragă Iuri Alexeevici — mi-a spus Nikita Sergheevici.

Ca răspuns la raportul meu despre realizarea cu succes a zborului primului om în Cosmos, Nikita Sergheevici m-a felicitat, s-a interesat de starea mea și m-a întrebat dacă am soție, copii, dacă îmi trăiesc părinții, unde locuiesc și cu ce se ocupă.

La sfîrșit, Nikita Sergheevici mi-a spus :

— Vă salut încă o dată din suflet... Pe curînd la Moscova. Vă doresc numai bine.

Din Moscova a venit să mă ia un avion special „IL-18". În timpul zborului spre capitala patriei i s-a alăturat o escortă de onoare alcătuită din avioane de vînătoare. Erau frumoasele „MIG"-uri, pe care zburasem cîndva.

Avionul nostru a trecut jos de tot, deasupra străzilor principale ale Moscovei și apoi s-a îndreptat spre aerodromul Vnukovo. Între timp îmbrăcasem mantaua de paradă pe care străluceau epoleții de maior, m-am privit din obișnuință în geamul avionului și, cînd aparatul s-a oprit, am coborît în grabă scara.

Trebuia să merg singur. Și am pornit. Niciodată în viață, nici chiar în Cosmos, nu mai fusesem, însă. atît de emoționat. Drumul mi se părea lung, extrem de lung. Dar în timp ce pășeam am izbutit să-mi revin din emoția ce mă cuprinsese și să-mi controlez mișcările.

În sunetele orchestrei care intona vechiul marș al aviatorilor : „Noi ne-am născut să transformăm visul în realitate", am mai făcut cinci, zece, cincisprezece pași, după care i-am recunoscut pe membrii Prezidiului C.C. al P.C.U.S., i-am văzut pe tata, pe mama, pe Valea, ochii au întîlnit privirea atît de caldă a lui Nikita Sergheevici Hrușciov care parcă vroia să-mi dea curaj. M-am apropiat de el și cu mîna la chipiu am raportat :

— Tovarășe prim secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, președinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., sînt bucuros să vă raportez că misiunea Comitetului Central al Partidului Comunist și a Guvernului sovietic a fost îndeplinită...

Nikita Sergheevici și-a scos pălăria, m-a strîns cu putere în brațe și după un vechi obicei rus, m-a sărutat de trei ori.

— Te felicit ! Te felicit ! — mi-a spus și simțeam cît era de tulburat.

Cred că nu-i om pe lume, care să fi trecut prin ce-am trecut eu în ziua aceea de sărbătoare. Iată Piața Roșie. Îndemnîndu-mă ușor din spate s-o iau înainte, Nikita Sergheevici m-a condus spre tribuna de granit a Mausoleului. Văzînd cît eram de intimidat, căuta să mă simt la largul meu.

Mitingul a fost deschis de Frol Romanovici Kozlov, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., secretar al C.C., care mi-a dat imediat cuvîntul. Cuvîntarea mea a fost scurtă. Am mulțumit Partidului și Guvernului, oamenilor noștri de știință, inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor care creaseră nava cu ajutorul căreia pot fi cercetate tainele spațiului cosmic...

Apoi, în ovațiile furtunoase ale mulțimii, a rostit o cuvîntare Nikita Sergheevici Hrușciov.

— Sîntem mîndri — a spus Nikita Sergheevici — că primul cosmonaut din lume e un om sovietic, un comunist. membru al marelui partid al lui Lenin.

Aceste cuvinte mi-au răscolit din nou întreaga ființă și am simțit cum îmi clocotește sîngele în inimă.

...Trei ore s-a scurs torentul viu prin Piața Roșie. După ce au trecut ultimele coloane, Nikita Sergheevici, ghicindu-mi parcă dorința, m-a condus în Mausoleu, la Lenin, unde nu fusesem niciodată. Stăteam tăcuți în fața sarcofagului, privind trăsăturile scumpe ale marelui om, întemeietorul Partidului Comunist și al statului sovietic

☆

Drumul în Cosmos ! Mi-a fost hărăzită nespusa fericire de a-l cunoaște, de a fi cel dintîi care a realizat un zbor la care omenirea visa de mult. Drumul către stele a fost deschis de mințile cele mai cutezătoare. Zborul din 12 aprilie 1961 a marcat primii mari pași pe acest drum. Dar cu fiecare an, poporul sovietic — deschizătorul drumurilor în Cosmos. va pătrunde tot mai adînc în necuprinsul acestuia și nimic nu va putea stăvili năzuința noastră de a cunoaște alte lumi, de a cunoaște planetele Universului.

Reușita primului zbor cosmic sporește entuziasmul și curajul întregului tineret al patriei noastre. „Oamenii sovietici — a spus Nikita Sergheevici Hrușciov — vor zbura în Cosmos pe itinerarii neexplorate, vor studia Cosmosul, vor dezvălui mai departe tainele naturii și le vor pune în slujba omului, în slujba bunăstării lui, în slujba păcii".

(Sfîrșit)

Aici a aterizat Iuri Gagarin.

NOTE DE REPORTER

OAMENI, EXPONATE ŞI ISTORIE

Aş putea spune că pentru cîteva ore am fost martor la scrierea istoriei vremii noastre, a minunatei istorii pe care o făuresc prin munca lor oamenii de pe întinsul continent sovietic...

Am urmărit această intensă activitate de creaţie, de oglindire a zilei de astăzi a U.R.S.S. într-o clădire de pe strada Gorki, frumoasa arteră a Moscovei.

— S-a întors echipa de la Bratsk.

— Peste două zile primim încărcătura de la minele de aur.

— Construcţiile de la Ceremuşki sînt gata.

Pentru un neiniţiat, aceste comunicări pe care colaboratorii Muzeului Revoluţiei le făceau directoarei acestuia ar fi putut să pară oarecum ieşite din comun. Lucrurile erau însă cum nu se poate mai simple. Muzeul Revoluţiei organizează în cinstea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. o expoziţie care va oglindi uriaşele succese ale statului sovietic în perioada de după Congresul al XXI-lea al Partidului şi pentru adunarea exponatelor au fost trimise echipe în toată ţara.

— Ne ocupăm de toate laturile vieţii... Ce nu ştim — învăţăm, ne-a spus una din lucrătoarele muzeului, o fată blondă, cu faţa bronzată, de abia venită dintr-o expediţie din Kazahstan.

E extrem de interesantă povestea fiecărui exponat în parte... Am văzut, de pildă, prima bucată de minereu extrasă în cariera Rebedinsk din regiunea anomaliei magnetice de la Kursk. Muzeul a primit acest exponat din partea excavatoristului Pavel Pavlov care a lucrat la carieră din prima zi a deschiderii ei.

Într-o altă sală se va afla un motor de vibrator. La acest motor a lucrat cunoscuta muncitoare din Bratsk, Varvara Misiaghina. Cu ajutorul lui s-au turnat primii metri cubi de beton la barajul hidrocentralei.

În ultimul an Moscova şi-a lărgit hotarele, devenind Marea Moscovă. Vizitatorii vor vedea o uriaşă hartă luminoasă a capitalei sovietice, machetele noilor cvartale şi, alături, cîteva tăbliţe indicatoare ale unor străzi vechi cu case de lemn, ce nu mai există astăzi.

Muzeul Revoluţiei oglindeşte de asemenea marea revoluţie produsă în ştiinţa şi tehnica sovietică. Într-una din săli se află un exponat oarecum neobişnuit: elementele unei maşini electronice de calcul folosite în procesul de producţie al marilor întreprinderi din Uniunea Sovietică. Iar în sala de alături te întîmpină portretele a doi oameni pe care îi cunoaşte întreaga lume: Iuri Gagarin şi Gherman Titov. În jurul portretelor — insigne, mărci poştale, obiecte de artă închinate zborului în Cosmos.

Dar despre obiectele ce vor fi expuse în cele 10 săli ale Muzeului ce vor adăposti Expoziţia închinată Congresului al XXII-lea s-ar putea scrie multe pagini. Mina din Artennevsk a trimis Muzeului copia unei bucăţi de aur în greutate de 12,360 kg., găsită în stare nativă; cercetătorii Institutului de mecanică fină şi de tehnică a calculului au dăruit Muzeului planul primelor instalaţii de linii automate; o gospodărie forestieră a trimis ultimul topor cu care s-a lucrat la tăiatul pomilor seculari din taigaua siberiană şi care a devenit într-adevăr obiect de muzeu acum cînd toate muncile sînt electrificate; inginerii de la Institutul „Ghipromez" au lucrat în orele libere la macheta combinatului metalurgic pe care Uniunea Sovietică îl va construi în Indonezia...

— Colectivul nostru lucrează cu pasiune la organizarea acestei expoziţii — ne-a spus directoarea Muzeului Revoluţiei din Moscova, A. I. Tolstihina. Vrem ca oamenii să vadă în aceste documente şi exponate măreţia epocii noastre, oglindită atît de bine în proiectul de Program al P.C.U.S. Expediţiile Muzeului nostru au cercetat sudul şi nordul, răsăritul şi apusul Uniunii Sovietice. Am strîns un material extrem de bogat. Întreprinderi şi instituţii, colhozuri şi sovhozuri ne trimit multe obiecte cu rugămintea de a le prezenta la expoziţie...

Cele cîteva ore petrecute în clădirea de pe strada Gorki îmi vor rămîne mult timp întipărite în minte şi în inimă. Am avut impresia că eram martor la scrierea istoriei vremurilor noastre, a istoriei minunatelor fapte ale oamenilor sovietici, ale celor dintîi oameni care vor trăi în comunism.

Alexandru Stark

Cu prilejul celei de a XVII-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, la cinematograful „Hudojestvennii" din Moscova a fost organizată o săptămînă a filmu lui romînesc.

Amintiri de neuitat...

Paisprezece activişti ai Asociaţiei de prietenie sovieto-romînă, paisprezece propagandişti entuziaşti ai succeselor dobîndite de poporul nostru în opera de construcţie socialistă sînt de două săptămîni oaspeţii ţării noastre. Ingineri, muncitori, aviatori, redactori, medici — ei au adus mesajul de prietenie al colectivelor în care lucrează, expresia unor sentimente ce sînt proprii întregului popor sovietic.

Impresii şi sentimente de prieteni

Vizita lor se apropie de sfîrşit. În răstimpul celor două săptămîni pe care le-au petrecut la noi, au vizitat oraşe şi sate, fabrici, uzine, instituţii, au avut întîlniri oficiale şi neoficiale, au cunoscut mulţi, mulţi oameni de toate vîrstele, de toate categoriile, au luat parte, alături de noi, la marea sărbătoare a Eliberării patriei noastre de sub jugul fascist.

— Momente ca acestea nu pot fi uitate. De sus, de la tribuna oaspeţilor, am urmărit marea demonstraţie a oamenilor muncii, grandioasă, emoţionantă exprimare a voinţei întregului popor de a munci mai departe, în frunte cu partidul iubit, pentru a ridica patria lui frumoasă şi bogată tot mai sus pe culmile socialismului. Continuîndu-ne apoi călătoria prin ţară, ne-am încredinţat în nenumărate rînduri că ceea ce văzusem la Bucureşti, în spaţiul — oricum — limitat al vastei pieţe Stalin, este o atotcuprinzătoare realitate — ne-a declarat Matvei Vasilievici Berbasov, conducătorul grupului.

Impresiile cu care se înapoiază în patrie cei paisprezece prieteni devotaţi ai poporului nostru sînt foarte bogate şi a le consemna aici — chiar şi parţial — ar însemna a umple pagini întregi cu cuvinte calde, entuziaste despre cele văzute de-a lungul şi de-a latul ţării. De aceea dăm cuvîntul încă o dată conducătorului grupului, care, sintetizînd parcă toate cele spuse de ceilalţi — a conchis:

— Vizita noastră ne-a dat prilejul să cunoaştem nemijlocit succesele entuziasmante pe care le-aţi obţinut — într-un termen extrem de scurt — în construirea socialismului şi pentru care oamenii sovietici manifestă atîta interes. Fac această afirmaţie nu numai ca om sovietic ci şi ca activist al Asociaţiei noastre, deci ca unul care trebuie să răspundă acestui interes. Ne înapoiem acasă cu un material nespus de bogat şi de emoţionant, cu amintirea neştearsă a căldurii cu care om fost primiţi pretutindeni şi cu hotărîrea de a milita cu şi mai multă fervoare pentru prietenia romîno-sovietică, de a populariza pe scară şi mai largă realizările Romîniei noi, socialiste.

...Cu această hotărîre se înapoiază şi Anastasia Dmitrievna Vasilieva de la combinatul avicol „Gorki-2", membru colectiv al Asociaţiei de prietenie sovieto-romîne. Ea a umplut file întregi în carnetul de însemnări, fiindcă ştie că tovarăşii ei de muncă sînt dornici să afle cît mai multe despre ţara noastră. Cu aceeaşi hotărîre se înapoiază în patrie şi foarte tînăra ingineră Oxana Nikandrova, de la Institutul de proiectări al Ministerului Agriculturii, care a avut „sarcina specială" de la colegii de o vîrstă cu dînsa să studieze viaţa tineretului romîn şi să stabilească cît mai multe legături de prietenie. Şi Alla Konstantinovna Kiseliova, şefa direcţiei de literatură beletristică a Editurii pentru literatură străină, foarte interesată de literatura romînească şi impresionată de amploarea fenomenului cultural în ţara noastră. Şi Aleksandr Sizonenko, aspirant la Facultatea de ziaristică a Universităţii „Lomonosov", care şi-a ales ca temă de dizertaţie presa comunistă ilegală din ţara noastră şi a adus cu dînsul lucrarea deja tipărită. Şi vestita aviatoare Marina Pavlovna Cecineva, Erou al Muncii Socialiste, care s-a acoperit de glorie în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Şi generalul maior în rezervă Alexei Akimovici Lopatko. Şi toţi ceilalţi.

...Raisa Andreevna Tumar se înapoiază în alt punct al Uniunii Sovietice — la Minsk, capitala Bielorusiei. Acolo o aşteaptă cu nerăbdare tatăl ei, bătrînul Andrei Iosifovici Tumar, sora mai mare, Eva. Familia Tumar este legată pe veci de ţara noastră prin mormîntul, pe care florile nu se usucă niciodată, al lui Viktor.

N-ai să uiţi niciodată, Raisa Andreevna...

Trebăluiai obişnuit pe lîngă casă cînd ai primit vestea — ...**„Soldatul Viktor Andreevici Tumar a căzut eroic lîngă Iaşi, în Romînia".** De atunci numele acesta străin şi puţin ciudat — Iaşi — ţi-a devenit la fel de apropiat ca Peleaka natală, ca Minsk. Mai tîrziu ai aflat cum a căzut Viktor. S-a aruncat cu o grenadă sub şenilele unui tanc fascist, ca să-i oprească înaintarea. Asta s-a întîmplat în satul Cîrpiţi lîngă Iaşi. A fost înmormîntat împreună cu alţi tovarăşi de luptă la umbra pădurilor moldoveneşti. Mai tîrziu, ţăranii romîni au ridicat un monument — primul monument din istoria satului Cîrpiţi — în amintirea eroilor sovietici. I-ai cunoscut acum pe ţărani aceştia. Ai aflat din gura lor cît de greu le-a fost traiul înainte şi cum înfloreşte azi pămîntul pe care l-a stropit Viktor cu sîngele lui tînăr. De fapt în toţi aceşti ani Viktor a fost martor al marilor transformări care s-au petrecut în viaţa acelor oameni pentru a căror libertate s-a jertfit.

Osemintele lui Viktor au fost aduse recent la Iaşi şi i-ai văzut acolo mormîntul pe care în adevăr florile nu se usucă niciodată.

Îngăduie-mi, Raisa Andreevna, să încheiu aceste rînduri cu cuvintele pe care mi le-ai spus la despărţire.

— Mormîntul lui Viktor este departe de noi. Ne despart sute, poate chiar mii de kilometri. Dar plec cu inima împăcată fiindcă-l ştiu printre prieteni.

Iulia Scutaru

Vizita delegaţiei Asociaţiei de prietenie sovieto-romînă

Delegaţia Asociaţiei de prietenie sovieto-romînă, aflată în ţara noastră în vederea unui schimb de experienţă, a făcut numeroase vizite în Capitală şi în ţară, cu prilejul cărora au avut întîlniri cu oamenii muncii. În ziua de 22 august, oaspeţii sovietici au vizitat uzinele „23 August" din Bucureşti. Tot la 22 august, oaspeţii au luat parte la Adunarea festivă de la Palatul R.P.R. A doua zi, au asistat la demonstraţia oamenilor muncii din Capitală şi la recepţia oficială dată cu ocazia zilei de 23 August. La 24 august, Alexandr Reabinin, Gali Ormanov şi Vasili Gromakov au fost oaspeţii colectivului Rafinăriei nr. 1 din Ploieşti, apoi au vizitat muzeul Doftana.

După un scurt popas la Gospodăria agricolă colectivă din Bod, membrii delegaţiei sovietice s-au întors la Braşov, unde au asistat la o seară a prieteniei, organizată de Casa prieteniei romîno-sovietice. Continuîndu-şi călătoria prin ţară, oaspeţii au vizitat hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz, combinatul de fibre sintetice de la Săvineşti, iar în seara zilei de 26 august au sosit la Bacău.

În ziua de 28 august oaspeţii au făcut o călătorie la Constanţa şi în staţiunile de pe litoralul Mării Negre.

Întorşi în Capitală la 29 august, A. Reabinin a făcut o vizită la Sfatul Popular al oraşului Bucureşti, unde a avut o convorbire cu Dumitru Diaconescu, preşedintele Comitetului executiv al Sfatului Popular. În aceeaşi zi, G. Ormanov a fost oaspetele Uniunii Scriitorilor, iar V. Gromakov, al colectivului uzinelor „Republica".

Membrii delegaţiei au fost de asemenea primiţi la Consiliul General A.R.L.U.S., unde au fost întîmpinaţi de acad. prof. P. Constantinescu-Iaşi, vicepreşedinte al Consiliului General A.R.L.U.S. În seara zilei de 29 august, la Casa prieteniei romîno-sovietice a avut loc o întîlnire cu reprezentanţi ai oamenilor muncii din Capitală.

Zilele acestea, A. Reabinin şi G. Ormanov continuă să viziteze întreprinderile şi instituţiile bucureştene, iar V. Gromakov face o vizită la Combinatul siderurgic din Hunedoara.

BERLI

Corespondent de război din prima zi a agresiunii hitleriste împotriva Uniunii Sovietice, scriitorul Vsevolod Vișnevski a fost martor al întregului război, de la început și pînă la bătălia finală a Berlinului, pînă la capitularea naziștilor în fața armatelor sovietice. Fragmentele din Jurnalul său („Dnevniki voennih let"), consacrate tratativelor pentru capitularea Berlinului — pe care le reproducem mai jos — prezintă, în afara interesului istoric, și pe acela al unor documente prețioase. Ele confirmă atît fidelitatea guvernului sovietic față de aliații din coaliția antihitleristă, cît și refuzul de a duce tratative separate cu comandamentul Wermachtului.

Astăzi, cînd revanșarzii vest-germani, uitînd de lecțiile istoriei, zăngănesc din nou armele, ni s-a părut util să evocăm momentul cînd ostașii sovietici au zdrobit fiara fascistă chiar în bîrlogul ei.

1 mai 1945, ora 2,30

Ne aflăm la Ciuikov... Capitularea este prevăzută pentru ora 4 dimineața.

Ora 3,55

Reprezentanții armatei germane trebuie să sosească curînd. Pregătim comunicatele. Intră generalul de infanterie Krebs, noul șef de stat major al forțelor terestre germane.

KREBS. Foarte confidențial: sînteți primul străin căruia îi dau această știre — Hitler s-a sinucis la 30 aprilie.

CIUIKOV. Știam.

KREBS. Conform testamentului Führerului... **(Citește testamentul lui Hitler și declarația lui Goebbels).** Obiectivul acestei declarații este de a găsi o ieșire convenabilă pentru națiunile care au făcut cele mai grele sacrificii în acest război. Documentul poate fi transmis comandamentului dumneavoastră.

CIUIKOV. E vorba de Berlin sau de toată Germania?

KREBS. Am mandat să vorbesc în numele întregii armate germane. Am mandat din partea lui Goebbels.

CIUIKOV. Am să-l anunț pe mareșal.

KREBS. Iată prima mea întrebare: tunurile vor trage în timpul tratativelor?

(E însărcinat să negocieze un armistițiu provizoriu. Repetă că nimeni nu știe încă de moartea lui Hitler).

CIUIKOV **(la telefon).** Dați-mi, vă rog, pe mareșal... Aici Ciuikov. Generalul de infanterie Krebs e la noi. Autorități germane i-au dat mandat să negocieze. Confirmă că Hitler s-a sinucis. Vă rog să-l informați pe tovarășul Stalin că, în conformitate cu ultima dorință a lui Hitler, Goebbels, Bormann și marele amiral Doenitz au preluat puterea. Krebs e însărcinat să negocieze armistițiul cu noi. Propune să întrerupem ostilitățile în timpul convorbirilor... Am să-l întreb. **(Întorcîndu-se spre Krebs)** Cînd s-a sinucis Hitler?

KREBS. Azi la 15,50. Scuzați, ieri...

CIUIKOV **(repetă).** Ieri la ora 15,50. Despre pace? Nu, n-a vorbit încă. Am să-l întreb. Am înțeles, la ordin. **(Lui Krebs)** Mareșalul întreabă dacă e vorba de capitulare?

KREBS. Nu. Sînt alte posibilități.

CIUIKOV **(repetă mareșalului).** Spune că sînt alte posibilități de a încheia pacea. Nu. Un alt guvern s-a adresat aliaților și caută o altă cale. Dacă Krebs e la curent? Nu știu încă **(Krebs devine mai atent).** N-au contact cu aliații. Krebs n-are mandat decît pentru tratative cu U.R.S.S. **(Ciuikov ascultă recomandările mareșalului)** Da... Da... E împuternicit de Goebbels, care-i acum cancelarul Reichului, Bormann rămîne președintele partidului. Spune că sîntem primii cărora le-a anunțat moartea lui Hitler și testamentul lui. Dumneavoastră, tovarășe mareșal, și eu. **(Tăcere)** Chemați Moscova? Aștept la aparat. Am înțeles. Krebs nu este mandatat pentru asta, dar poate discuta. La ordin.

(Stau la dreapta lui Ciuikov și notez totul în carnetul lui).

— Am înțeles, tovarășe mareșal. Am să vă informez. Și ceilalți? Am înțeles. **(Lui Krebs)** Nu putem începe tratativele decît în cazul unei capitulări generale, atît față de U.R.S.S. cît și față de Statele Unite și Marea Britanie.

KREBS. Pentru a putea discuta condițiile dumneavoastră, cer să se întrerupă provizoriu ostilitățile.

(Conversație între Ciuikov și Krebs).

CIUIKOV **(la telefon).** Nu poate vorbi despre capitularea generală atîta timp cît nu-i la curent cu situația din sînul noului guvern german. Cînd va ști, ne va răspunde. Nu e mandatat decît pentru tratative. Bine. Am să-l întreb. **(Lui Krebs)** Vă predați imediat?

KREBS. Trebuie să mă înțeleg cu guvernul meu. Pen-

tru moment nu e decît unul la Berlin. Cerem un armistițiu.

CIUIKOV **(la telefon).** Cer un armistițiu pentru a duce tratative. Se va crea poate un guvern pentru întreaga Germanie... Da, bine, am înțeles... La ordin... Am înțeles. Mă rog? La ordin. **(Lui Krebs)** Armistițiul nu poate fi încheiat decît pe baza unei capitulări generale.

KREBS. Atunci veți fi obligați să cuceriți sectorul în care se află guvernul și să ucideți pe toți germanii.

CIUIKOV. N-am venit aici pentru a extermina poporul german.

KREBS. **(încercînd să discute)** Germanii nu vor putea să muncească...

CIUIKOV. Au și început să muncească alături de noi.

KREBS. **(repetă).** Vă cerem să recunoașteți guvernul german **înaintea** capitulării generale, să intrați în contact cu el și să ne îngăduiți să intrăm în legătură cu guvernul vostru...

CIUIKOV. Nu vă punem decît o singură condiție: **capitularea generală.**

KREBS. Dar noi sperăm că U.R.S.S. va ține seama de noul guvern german legal constituit. Va fi folositor și comod pentru ambele părți.

Ora 4,40

Generalul reînnoiește cererea de armistițiu.

KREBS. Numai provizoriu. **(Germanul Krebs vorbește rusește).** Nu pot negocia altceva. E în interesul vostru să-l încheiați cu noul guvern al Germaniei. Domnilor, nu sînt însărcinat decît cu această misiune, nu răspund de ceea ce face guvernul meu.

CIUIKOV. Propunerea mea e limpede.

KREBS. Guvernul german spune „passe" **(Rîde).** Voi sînteți cei mai puternici, o știm și asta-i și părerea dumneavoastră.

CIUIKOV. Noi cunoaștem treaba asta și voi **trebuie** s-o știți. Veți continua să luptați și să pierdeți oameni în zadar. Vă întreb: la ce vă mai slujește să luptați?

KREBS. Vom lupta pînă la ultimul.

CIUIKOV. Aștept capitularea generală.

KREBS. Nu.

. . . . . .

Dimineața. Răsare soarele, Ședem toți, obosiți. Germanii se sfătuiesc între ei pe șoptite, Ciuikov, la telefon, cheamă una după alta unitățile, întrebîndu-le asupra situației. Sosește generalul de armată Sokolovski. E înștiințat de sinuciderea lui Hitler, de testamentul lui, de povestea cu Doenitz, Bormann și tot restul. Telefonul...

CIUIKOV **(vorbind cu mareșalul la telefon).** Iată situația: Krebs rămîne pe pozițiile lui. Bine. Să așteptăm. Nu vrea să facă nimic fără Doenitz și pretinde că acesta nu e la curent cu evenimentele. Krebs cere să fie informat. Atunci s-ar putea hotărî ceva. L-am putea trimite poate pe colonel sau pe altcineva la Goebbels și apoi să trimitem pe cineva la Doenitz. De aici pînă la Meclemburg sînt 200 km. dus și întors cu mașina... Să trimitem pe unul din ofițerii noștri să-l caute? Doenitz l-ar putea aștepta pe linia frontului?

(Se aud salve de artilerie... Tăcere. Sîntem 14 aici, din care trei germani).

CIUIKOV **(mereu la aparat).** Ar fi mai comod să plece colonelul. La ordin. **(Krebs notează grăbit ceva într-un caiet).**

KREBS. Pot spune cîteva cuvinte colonelului?

CIUIKOV. Vă rog. **(Krebs și colonelul von Duewing ies. Se întorc puțin după aceea).**

CIUIKOV **(la telefon).** Ordon unuia din batalioanele noastre din prima linie să intre în contact cu batalionul german din fața lui pentru a stabili legătura telefonică între Goebbels și noi.

KREBS. Guvernul german trebuie să-și păstreze prestigiul.

CIUIKOV. Noi nu vr
germană, dar nu vom
intenția să-i extermin
național-socialist, dar
vată această organiz
trebuie format pe o b
KREBS. Rocot, sînt
unul dintre conducăto
Germaniei: Stalin. A
vietică nu poate fi ni
nu poate fi nimicită.
mem de planurile an
a Germaniei. Dacă
în ce ne privește o
CIUIKOV. Și Himmle
KREBS. Îmi dați
Himmler socotește c
putea constitui o for
spus-o aliaților dum
e limpede, absolut li
CIUIKOV. Atunci, d
țeleg încăpățînarea
la Berlin sînt o vărs
KREBS. Klausewitz
e mai bună decît
este tot ce poate fi
pentru a-și păstra s
logică tragicomică!
nunte despre sinuci
KREBS. Au fost m
Bormann și eu. Con
tare, cadavrul a fos
Führerul și-a luat ră
venit. Am căutat să-
rîrea, dar n-am izbu
să treacă în vest...

. . . .

KREBS **(citind tare
care le-a notat):** 1.
Toate trupele care
învingătorului. 3. C
deosebire de grad,
Răniții vor fi ajutați.
bilitatea să înceap
radio.
CIUIKOV **(revenind
lefon).** Guvernului v
să anunțe că Hitler
trădător, să declare
Unite și Marii Brit
vocstre. În felul ac
anume punct și reve
vă ajutăm să form
rezervăm dreptul de
soanele pe care n-a
zonieri de război.
Națiunilor Unite dup
soarta guvernului v

. . . .

2 mai

**Sună telefonul: n
partea lui Goebbel
pusă din patru per**
CIUIKOV. Să intre
**pardesie cenușii, a
cît sînt de ferchez
cu cască poartă**
CIUIKOV. Soldat
tru dumneavoastră
riți).
**— Berlin zu rett
legația predă o sc
kov citește. Tăcere
față din partea no
cenko și cu mine.**
CIUIKOV. Cînd s
— Ieri seara, la
CIUIKOV. Unde
— A fost incine
CIUIKOV. Ni se
— Goebbels s-
rul lui au incine
CIUIKOV. Unde
generalul Krebs c
cu mandat din p
— Nu știm. Nu-
generalul Einsdor
CIUIKOV. Sînte
tră: capitulare n
— Da. Ne închi
CIUIKOV. Bine
domnul Fritsche.
— Am să mă
Fritsche în perso
**(Roagă să i se
radio pentru a a**
CIUIKOV. Trup
capitulare?

V. V. Bogatkin: Înainte, spre Reich stag!

1945

O pagină de istorie mereu actuală

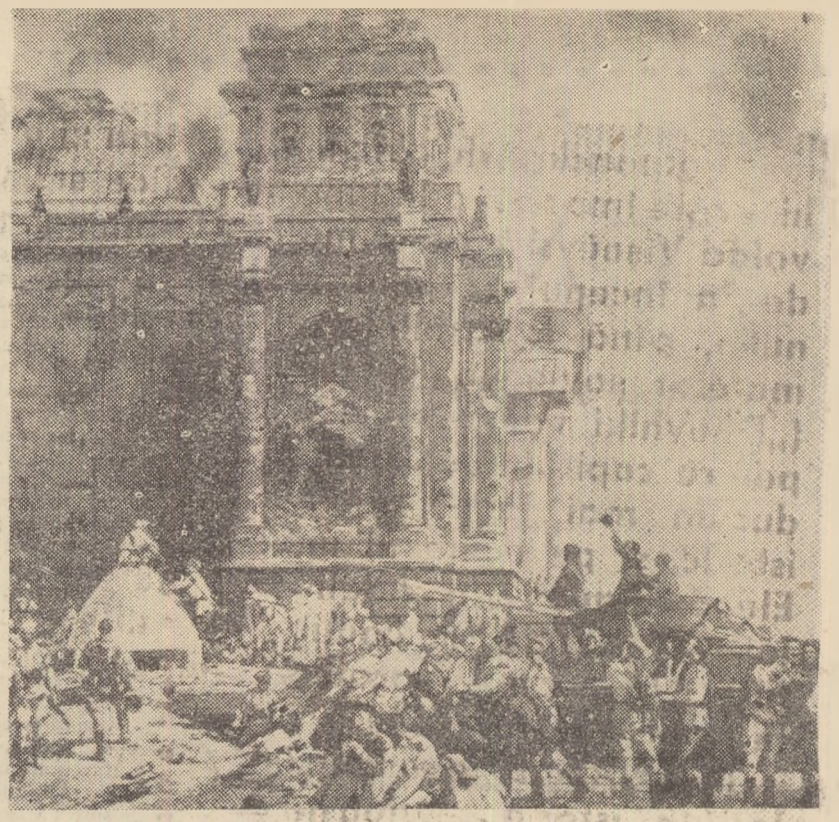

D. K. Mocialski : Victoria. Berlin 1945.

distrugem națiunea
e fascismul. N-avem
membrii partidului
e neapărat dizol-
oul guvern german
uă.
onvins că, numai
doreşte distrugerea
us că Uniunea So-
şi că nici Germania
dăm seama, ne te-
ericane de nimicire
aibă mîinile libere,
cumplit.

vorbesc deschis ?
le germane ar mai
triva răsăritului. A
stră. Dar pentru noi

general, nu mai în-
voastră. Luptele de
sînge inutilă.
că moartea în luptă
re rușinoasă, care
... Hitler s-a sinucis
ațiunii germane. **(Ce
m generalului amă-
i Hitler).**
martori : Goebbels,
spozițiilor testamen-
t cu benzină și ars.
de la noi, ne-a pre-
să-și schimbe hotă-
m sfătuit să încerce

ondițiilor noastre, pe
larea Berlinului. 2.
ează predau armele
și soldaților, fără
garantează viața. 4.
anii vor avea posi-
ive cu aliații prin

convorbirea sa la te-
se va da posibilitatea
, că Himmler este un
elor U.R.S.S., Statelor
larea totală a țării
atisfacem pînă la un
a voastră. Dacă o să
guvern ? **Nu !** Dar vă
remite o listă cu per-
să le considerăm pri-
liberi să vă adresați
ulare. De ele depinde

ora 6

**unță o delegație din
este o delegație com-**

**trei civili: doi poartă
e în haină. Doamne,
spatele lor, un soldat
alb).**
ce... Ce pot face pen-
wollen Sie ? (Ce do-

**salvăm Berlinul). De-
într-o mapă roz. Ciui-
ră de Ciuikov sînt de
ojarski, Vainroub, Tka-**

is doctorul Goebbels ?
rul Propagandei.
rul ?

uspect.
is. Aghiotantul și șofe-
ul.
șeful statului major,
us ieri tratative cu noi,
Goebbels ?
tem decît pe noul șef,

rent cu condiția noas-
onată.
de altfel.
ni-l puteți aduce pe

Am să-l aduc pe d-rul
pe generalul Einsdorf.
**a dispoziție un post de
oporului capitularea).**
la curent cu ordinul de

— **Asta depinde de comunicatul dumneavoastră.**

CIUIKOV. Am să anunț știrea prin radio la Charlottenburg, lîngă Reichstag. **(La telefon)** Allo, mareșalul, vă rog. Allo, aici e Ciuikov. Allo ! **(la fereastre o auroră albastră. Pauză).**

CIUIKOV **(către delegați).** Fritsche știe că garnizoana Berlinului începe să depună armele ?

— Cînd am plecat încă nu știa.

CIUIKOV. Vă întreb : armata o să execute ordinele lui Fritsche ?

— Numele lui e o garanție. În Germania ca și la Berlin. Cere să i se îngăduie să facă o declarație prin radio, la Berlin **(sună telefonul).**

CIUIKOV **(ridicînd receptorul).** Tovarășul Varenikov ? Ne-a sosit o delegație din partea d-rului Fritsche, cu o scrisoare pentru mareșal, spunînd că Goebbels a murit, că comandantul corpului 56 blindat, generalul Weidling, începe să capituleze. Îl aștept la mine... Fritsche vrea să facă prin radio de la Berlin o declarație către întreaga Germanie. **(Tăcere).** Tovarășul mareșal ? Aici Ciuikov ! Pot să vorbesc ? Mi-a sosit o delegație cu o scrisoare pentru „domnul mareșal". O citesc : „Așa cum v-a înștiințat generalul Krebs, excancelarul Reichului, Goering este prea departe... D-rul Goebbels nu mai este... Ca unul dintre supraviețuitori, vă rog să luați Berlinul sub protecția dumneavoastră. Numele meu e cunoscut". Cere bunăvoință în numele poporului și roagă să i se dea posibilitatea să lucreze pentru binele umanității. Semnat : „Dr. Fritsche, directorul ministerului Propagandei". Generalul Weidling se predă și el. Dar sînt răgușit, că nu mai pot vorbi. Îi trec receptorul lui Pojarski. **(Pojarski recitește mareșalului scrisoarea d-rului Fritsche. Intră un membru al Consiliului Militar).**

CIUIKOV **(la receptorul).** Întrebați unde-i generalul Krebs ? Circulă zvonul că s-ar fi sinucis și el. Cine-i comandantul **pieții la Berlin ? Generalul Weidling. Îl aștept aici. În calitate de prizonier. (Germanilor). Cine mai e la minister în afară de Fritsche ?**

— **N-a mai rămas nici un funcționar superior...**

CIUIKOV. Și Bormann ?

— **Se pare că se afla la cancelaria lui Hitler... S-a produs o explozie de gaze. Toată familia lui Goebbels a fost ucisă.**

CIUIKOV. Generalul Weidling va fi curînd aici. Să trimit să-l caute pe Fritsche ? Am înțeles... Da... La ordin. Să iau sub protecția mea orașul și pe prizonieri ? La ordin ! Bine, am înțeles. Pot să le-o spun ? Trec deci la fapte. Asta este. La ordin ! Plec...

Ora 6,45

CIUIKOV **(către germani).** Mareșalul acceptă capitularea Berlinului și ordonă încetarea ostilităților... Asta în primul rînd. În al doilea rînd: anunțați pe soldați, pe ofițeri și populația că tot materialul de război, imobilele și bunurile publice trebuie predate în bună stare. Nimic să nu fie aruncat în aer. Mai ales materialul de război. În al treilea rînd : plecați cu ofițerii noștri să-l căutați pe d. Fritsche. Va vorbi la radio, după aceea va fi adus aici. În al patrulea rînd : garantăm viața soldaților și a ofițerilor de orice grad și asistență medicală răniților. În al cincilea rînd : să înceteze focurile de armă provocatoare și alte acte de sabotaj. **(Germanii cer să fie ocrotit personalul ministerului Propagandei).**

CIUIKOV. Nu ne vom atinge nici măcar de un fir de păr !

— Nu cunosc gradul dumneavoastră.

CIUIKOV. Sînt generalul Ciuikov. **(La receptorul)** Statul major ? Ordonați încetarea ostilităților...

Ora 7,57

Mă doare mîna de atîta scris. În ce mă privește, cred că Hitler a fost în stare să-și zboare creierii în speranța de a deveni un erou național german, dar Goebbels caută poate să încurce urmele. Unde să fie ceilalți reprezentanți ai O.K.W.-ului ? Trupele germane sînt pe cale să se predea. E de așteptat ca mulți să se camufleze în haine civile...

Ciuikov propune să trecem la dejun. Weidling scrie mereu... E limpede că la ei e debandadă ! Comentăm în șoaptă evenimentele. În cameră se află Sokolovski, Ciuikov, membrul Consiliului militar, Pojarski și cu mine.

CIUIKOV **(lui Weidling).** Aveți poate nevoie de aghiotantul dumneavoastră ?

WEIDLING. Oh, ja ! (Intră un băiat înalt și brun : monoclu, cărare impecabilă, mănuși gri. Îi dau un creion. Mulțumește. Mapa cu scrisoarea lui Fritsche și celelalte hîrtii sînt la Ciuikov. Documente istorice! Germanii se sfătuiesc între ei. Weidling își ține o mînă la cap dar scrie cu cealaltă. Are o mînă foarte obosită. Poartă ochelari : părul șaten, bine lins, e dat pe spate. Discută din nou cu șeful lui de stat major).

SOKOLOVSKI. Iată deci terminat al doilea război mondial, tovarășe Vișnevski.

EU. Da, s-a sfîrșit... **(Îl întreb pe șeful de stat major al lui Weidling cum îl cheamă. Îmi scrie numele pe carnetul meu : Hans Refior).**

WEIDLING **(citind cu glas tare).** „La 30 aprilie Führerul și-a pus capăt vieții..."

SOKOLOVSKI **(întrerupîndu-l).** Am aflat chiar acum că Doenitz a și anunțat vestea lumii întregi...

WEIDLING. Nu, ieri, d-rul Goebbels mi-a spus că numai Stalin știe de asta prin intermediul dumneavoastră.

SOKOLOVSKI. Ieri, radio-ul german a anunțat de la o stație necunoscută că Hitler a murit ca un erou.

(Weidling înalță din umeri cu un aer mirat și îi trece tăcut lui Sokolovski ciorna pe care a redactat-o. O citim... S-ar putea ca formularea să nu fie întru totul satisfăcătoare).

Declarația lui Weidling :

„La 30 aprilie 1945, Führerul și-a pus capăt vieții, lăsînd astfel singuri pe toți cei ce i-au jurat credință. Ordinul Führerului vă cerea vouă, trupe germane, să continuați a lupta pentru Berlin, deși munițiile sînt epuizate și situația generală a făcut ca orice continuare a împotrivirii să devină nebunească.

Ordon : încetați imediat orice rezistență.

Semnătura : Weidling (General de artilerie, fost comandant militar al regiunii de apărare Berlin)".

CIUIKOV. Nu trebuia să scrieți „fost" : mai sînteți încă comandantul pieții.

POJARSKI. Era nevoie să vorbească despre jurămînt ?

CIUIKOV. Nu trebuie schimbat nimic : e textul **lui.** Copiați-l la mașină, puneți data...

WEIDLING. **Jawohl...** Da. Cum să-i spun ? Apel sau decret ?

CIUIKOV. Decret.

INTERPRETUL. În cîte exemplare să-l batem ?

CIUIKOV. Douăsprezece.

WEIDLING. Am un stat major numeros : doi șefi de stat major și alți doi generali în retragere care au venit să se pună la dispoziția mea. Au să mă ajute la organizarea capitulării.

CIUIKOV. Bine.

(Țăcănitul mașinii de scris).

WEIDLING. Mantaua mea a rămas la Cancelarie Pot trimite s-o aducă ?

CIUIKOV. Vă rog. **(Weidling mulțumește).** Să se aducă ceaiul !

Cumplitul surmenaj nervos ne face pe toți cam țepeni. „Toți", adică Sokolovski, Ciuikov, Skosirev, Tkacenko, Pronin, Vairoub, Semionov, Pojarski și cu mine. Comentăm mereu evenimentele, moartea lui Hitler. Unii găsesc ciudată versiunea incinerării lui Hitler și Goebbels, precum și a dispariției lui Krebs, generalul de ieri. Întreb :

— Ați remarcat criza de nervi a lui Weidling ?

SOKOLOVSKI. Nu-i ușor pentru el, trebuie să-l înțelegem...

SEMIONOV, membru al Consiliului militar : Da, dar decretul e inteligent. A scos foarte bine în relief jurămîntul și situația... El nu-i în guvern ; nu-i decît o biată unealtă.

SKOSÎREV. Trebuie să aducem imediat la cunoștința germanilor decretul. O să aibă o mare influență.

(Trebuie să dăm de mîncare germanilor. Se pune o masă în camera vecină).

POJARSKI. Ei, nici n-am văzut sărbătoarea. Nu dormim de cîteva nopți. Da' acum o să ne odihnim cinci zile de-a rîndul.

VAINROUB. Unitățile noastre sînt gata. Nu rămîne decît să le răspîndim prin tot Berlinul. Și să veghem.

SEMIONOV. Ți-ai ales bine ora cînd să te afli la noi, Vsevolod.

EU. Da, am avut noroc...

Ora 11,30

Un aghiotant anunță : Fritsche a sosit pe un tun autotractat. Ne sculăm cu toții, într-un grup strîns, ca să-l primim. Intră Fritsche : pardesiu gri, ochelari. Își citește hîrtiile din mers. Se așează fără să spună nimic. Interpretul e lîngă el... Așteptare... Ai noștri își văd de treburi .

SOKOLOVSKI **(intră și se adresează lui Fritsche).** Avem interes ca în Berlin să domnească liniștea. Putem da o gardă celor ce se tem de soarta lor.

FRITSCHE. Poliția germană a fugit, dar am putea-o strînge din nou.

SOKOLOVSKI. Nu ne interesează polițiștii. Au să fie considerați prizonieri de război. Ne interesează funcționarii, administrația. Le vom da o gardă. N-au să aibă teamă de nimic. E limpede ?

FRITSCHE. Nu înțeleg. De cine și de ce ar trebui să ne fie teamă ? Cine și-ar lua răspunderea unor excese ?

SOKOLOVSKI. Unii soldați de-ai noștri, populația germană și militarii voștri ar putea să se arate fără milă față de voi, pentru tot ce a făcut Gestapoul și pentru toate celelalte.

FRITSCHE. Ja, möglich. **(Da, s-ar putea).**

SOKOLOVSKI. Noi am prevăzut și am anunțat totul. Există un comandant al pieții Berlinului, generalul Berzarin. Sînt și comandanți pe cartiere. Totul e în curs, măsurile au fost luate. Aveți și alte cereri de formulat ?

FRITSCHE. V-am scris ca ultim reprezentant al guvernului. Am făcut-o pentru a evita o vărsare de sînge.

SOKOLOVSKI. Înțelegem bine gestul dumneavoastră silit.

FRITSCHE. Aș dori să completez documentul și să iau contact cu Doenitz.

SOKOLOVSKI. Documentul dumneavoastră se află la mareșal, cît despre rest, inclusiv contactul cu Doenitz, n-avem împuternicirile necesare. Mareșalul o să vă dea un răspuns și veți fi, poate, invitat la o întrevedere. Au mai rămas înalți funcționari la Berlin ?

FRITSCHE. Nu știu.

SOKOLOVSKI. Bine, asta-i tot ce-am avut să vă spunem.

FRITSCHE. Unde trebuie să stau ?

SOKOLOVSKI. Aici, așteptați răspunsul mareșalului. **(Fritsche e condus afară...)**

Ce simplu-i totul... Am o senzație ciudată : s-a sfîrșit cu războiul. Dar spre deosebire de ceea ce am așteptat, luarea Berlinului nu ne-a dat simțămîntul de a asista la ceva grandios. Prea lung și prea greu a fost drumul. Acum ne așteaptă o altă misiune tot atît de grea : să punem totul în ordine, să readucem totul la normal.

Ciuikov pleacă să se bărbierească. Galadjev, Pronin, Semionov și Skosîrev vorbesc despre ceea ce trebuie făcut în unități, spun că trebuie să se facă ceva pentru a marca victoria; să se ofere o destindere soldaților.

CIUIKOV. Unde-i Blanter ? Ar fi putut să ne cînte marșul gărzii !

Generalii își amintesc de 15 aprilie, de începutul bătăliei pentru Berlin... Discută despre impresia pe care o va produce în lume știrea căderii capitalei germane. Afară. soldații fac mare zgomot :

— S-a sfîrșit războiul !

— Ar trebui să fim trimiși la plimbare prin Berlin !

Cît sînt de surmenat ! Nu mă țin decît datorită voinței, nervilor. Mîna mă doare atît de tare, încît am crampe. Sînt aproape 48 de ore de cînd scriu fără întrerupere. Berlinul a fost luat. Mă gîndesc cum am să descriu evenimentul. Ar trebui să trimit un eseu la Pravda, dar cum să spun ceva în șapte sau opt biete pagini. Mă despart de tovarăși. Le mulțumesc pentru cinstea și încrederea pe care mi le-au acordat...

EVGHENI EVTUŞENKO

COMISARII

lui V. Lugovoi

Trag storul, şi noaptea mă-mpresură,
frunteа de geam mi-o lipesc —
sună sirene-n Dorohovo,
alb îi pustiul lumesc.

Negura zarea o-ntunecă.
Nu vezi o stea pe cer!
Inima-n zvîcnet îmi spune că
e mai săracă de ieri.

Liniştitoare, cum alta nu-i,
noaptea încearcă a fi...
Dar parcă cerului, naltului,
astăzi ceva i-ar lipsi.

Iată, în chemarea sirenelor,
în scrîşnetul gheţei pe rîu,
lese-o plămadă-a mileniilor
palidă, în strai albăstriu.

Tare-i zburlită, căci spaimele
toate-i dădură ocol...
Greu înfruntă noaptea cu tainele-i,
greu să-i dai luptei obol!

Ceri ajutor... După mine ştiu!
Dar, ce-o îi colo, visez?
Lin, printre brazi şi prin mirişte
stele vin, stele cît vezi...

Vin de prin toate părţile,
vin dintr-un tainic imbold...
Văd de aproape port-hărţile,
văd şi pistoale la şold...

Umbre fantastice, aprige,
paşii şi-i trec peste gard...
Pe fluturînde budionovce *)
stelele, rosiile, ard.

Svelţi sînt. Cum zăngăne pintenii!
ritmic li-i pasul, temut...
Tineri erau de-altminterelea,
cînd pentru mine-au căzut!

Mut, copleşit de priveliştе-n
fire să-mi vin nici n-apuc —
Nu li-s pereţii opreliştе:
stelele-n casă mi-aduc...

Intră. Ni-s vorbele tainice —
gînd depănăm după gînd;
Fapte, icoane mai trainice
nu înviară nicicînd.

Scurtă-ntîlnire... Prin negură
ochi-mi din urmă-i petrec.
Iată, colo către măgură
paşii mai scîrţîie sec.

Brazii în cale se-alinie,
smirnă e totul în jur —
Noaptea în marş de rubine e,
zorii pe zări prind contur.

Trec — batalioane udarnice,
bolta li-i toată stindard...
Pe fluturînde budionovce
stelele, rosiile, ard.

romîneşte de MIHAIL CALMÎCU

*) Capelele de postav cu ţugui în vîrf, cu apărătoare pentru obraz, purtate de ostaşi în vremea Revoluţiei.

Vulturi în stepă

Cît cuprindeau ochii, întinderi nesfîrşite, ţelină răscolită în adînc de ţiştari, năpădită la suprafaţă de negară, de măracinişuri şi ierburi de toate soiurile crescute barbar, împărăţie a vulturilor nomazi. Îi ademeneau şi-i răsfăţau în fiece primăvară podoabele naturii dezlănţuite, nepăsătoare şi neştiutoare de existenţa vreunui stăpîn.

Luarea în stăpînire de către om a acestor locuri, domesticirea şi fertilizarea lor l-a inspirat pe Mihail Bubennov în romanul, recent tradus la noi, „Stepa vulturilor". Dar poate că titlul nu consemnează atît o realitate devenită acum de domeniul trecutului, cît e un simbol al impetuozităţii, al avîntului cutezător cerut celor angajaţi să restituie stepei sălbăticite farmecul uitat şi să se bucure de toată splendoarea ei. Parcă spre a sublinia acest înţeles, implicat apoi în întreaga desfăşurare de fapte, vulturii preced cu puţin, anticipînd, sosirea în stepă a tinerilor porniţi — la chemarea Partidului Comunist — să „deşteleneasca" pămînturile date părăsirii cine ştie de cînd. Vin din toate regiunile patriei sovietice şi cu profesiunile cele mai diferite, unii dintrei ei fără a mai fi călcat vreodată pe la ţară, atraşi de perspectiva unei acţiuni fără precedent.

Un suflu romantic contagios însoţeşte tot timpul în romanul lui Bubennov întîmplări de un realism aspru, uneori tragic, supunînd la o exigentă verificare entuziasmul tinerilor eroi. Stepa nu-i primeşte nici blîndă, nici binevoitoare şi pentru a o cuceri li se cere, pe lîngă tenacitate fizică, tărie morală şi capacitate de a vedea, dincolo de greutăţile momentului, frumuseţea înfăptuirilor de mîine. Învăţînd să domolească sălbăticia firii, ajung să-şi cunoască mai bine şi să-şi afirme pe deplin propriile lor forţe. Pe fundalul transformării naturii, scriitorul proiectează procesul de călire a unor caractere umane integre, împlinirea unor destine în luptă cu adversităţile şi cu piedicile ce stau în calea fericirii.

Aspiraţie majoră, legată de mari şi grave răspunderi, fericirea rîvnită de eroii lui Bubennov este chemată să şteargă din amintire urmele dureroase ale războiului. Într-un fel, tot ce se întîmplă în acest roman are rostul să răzbune suferinţi, să vindece răni şi să consolideze victorii din anii grelelor încercări. Leonid Bagreanov, eroul central, abia ieşit inginer, părăseşte confortabila locuinţă din Moscova pentru a deveni conducătorul unei brigăzi de tractorişti în Altai, mînat de nemăsurata atracţie pe care o exercită stepa asupra lui, dar şi de conştiinţa că, integrîndu-se în bătălia pentru mai multă pîine, îndeplineşte un legat al tatălui, căzut în lupta cu duşmanul invadator. Cine insuflă tinerilor arta de a visa, stimulîndu-i să depăşească dezamăgirile imediate? Fostul comandant Zima şi actual agronom-şef, al cărui trup tatuat de cicatrice a fost scăpat din ghearele morţii doar de puterea inimii înflăcărate de speranţă şi siguranţă într-un viitor luminos. Pe Leonid chiar îl învaţă să-şi struncească pornirile prea voluntare, pripite, şi să dea un temei durabil îndîrjirii şi iniţiativelor curajoase, bătrînul preşedinte de colhoz, Kuprian Zaharovici Severeanov, distins în mişcarea de partizanat, unde apărase fără şovăire cuceririle orînduirii sovietice. Hotărîrea de a fi la înălţimea luptătorilor de ieri sporeşte cu atît mai mult cu cît rămăşiţe nefaste ale vremurilor de cumpănă aduse de fascişti încă mai răsar în drumul şi uneori de a curmezişul drumului pe care merg, dornici de fapte măreţe, cuceritorii pămînturilor înţelenite. Odată cu ei vin în stepă şi indivizi de teapa lui Dereaba, umblînd după cîştiguri uşoare, recalcitranţi faţă de disciplina colectivă, ajungînd pînă la ultimele trepte ale descompunerii anarho-individualiste. Apariţia acestui tip a fost posibilă datorită vitregiei cu care războiul i-a spulberat familia, lăsîndu-l pradă tentaţiilor de a se „învîrti" în viaţă fără să priceapă ce se petrece în jur, secătuit sufleteşte. Văzîndu-se împiedicat să-şi continuie acest mod de existenţă străin societăţii sovietice, Dereaba îşi caută refugiu în ură, astfel încît ajunge să ucidă. Unul dintre cei mai destoinici tractorişti, Zarniţin, suflet nobil, mereu gata de glume om care ştie să-i facă şi pe ceilalţi să treacă impasul cu zîmbetul pe buze, îşi încheie trecerea luminoasă prin viaţa, pentru el mereu însorită, sub cuţitul lui Dereaba. Numele lui Zarniţin va fi împrumutat apoi sovhozului ereat pe locul stepei, pînă atunci sălbatic, pentru a aduce tuturor aminte că înfăptuirea mult rîvnită nu s-a făcut fără jertfe şi fără sînge scurs în brazda reavănă.

Scriitorul a urmărit cu atenţie maturizarea tinerilor săi eroi în cursul încercărilor hotărîtoare. Transformînd natura, se transformă ei înşişi. Entuziasmul lor devine cu adevărat o forţă abia după ce se aliază cu înţelegerea organică şi cu priceperea de a aplica în practică ceea ce au înţeles. Nu numai Leonid Bagreanov evoluează, deşi evoluţia lui rămîne cea mai expresivă. Alături de el, Vanka Sobol, originar de prin părţile locului, reîntors după ani de absenţă, se smulge anevoie de sub crusta unui orgoliu primejdios. Anka Rakitina, căzută la început sub influenţa lui Dereaba, i se sustrage treptat, dezvăluind calităţi nebănuite. Sînt şi de acei ce trec prin atîtea împrejurări fără să înveţe nimic. Primul tip de acest fel este directorul staţiunii de tractoare, Kremiuk, un incapabil camuflat sub paveza formulelor principiale — sau, dintre tineri, Beloreţki, un cinic fără leac. Ce-i situează pe aceştia în afara torentului şi duce la excluderea lor inevitabilă, este neputinţa lor de a visa. Pentru ei viitorul nu reprezintă nimic, nici o rază de lumină cît de îndepărtată nu vine să le bucure prezentul şi de aceea apar ca nişte jalnice epave ale trecutului. Creşterea oamenilor este marcată de desăvîrşirea sentimentelor. Sub privirile captivate ale cititorului se înfiripă şi se dezvoltă un colectiv sudat, întemeiat pe respect, preţuire şi afinităţi reciproce. Poezia sentimentelor diafane, tandre şi răscolitoare a fost surprinsă de Bubennov cu remarcabilă fineţe. Lupta purtată de Bagreanov pentru a păstra neîntinată iubirea faţă de Svetlana, cu toată atracţia misterioasă resimţită pentru Galina Hmelko, apoi reacţiile diferite şi deopotrivă de cinstite ale celor două fete în raport cu Leonid, au prilejuit autorului pagini de subtilă şi nuanţată analiză.

Dar mai există un erou în acest roman. Aşa cum din Gogol am rămas cu poezia cîmpiei ucrainene, cum Şolohov ne-a obişnuit cu peisajul Donului, Bubennov vine să ne iniţieze în tainele stepei Kulunde. Un freamăt, un neastîmpăr, o revărsare continuă de energie şi frumuseţe fără grai întreţin viaţa acesteia, anunţînd parcă împlinirea adusă de intervenţia creatoare a omului. Instrăinată la început, stepa sfîrşeşte prin a dobîndi o adevărată personificare, înălţînd din toată fiinţa ei un imn celor îndrăzneţi ca vulturii.

Geo Şerban

Sculptorul Zair Azgur, artist al poporului din R. S. S. Belorusă, lucrînd la un bust al lui V. I. Lenin.

BREVIAR

● Cu prilejul zilei de 23 August, „Literaturnaia gazeta" a publicat versuri de Tudor Arghezi, Mihai Beniuc, Aurel Rău, Veronica Porumbacu, Alexandru Andriţoiu şi Ion Brad. Traducerile sînt semnate de Margarita Aligher, Viktor Bokov, Alexandr Iaşin şi alţii.

● Gheorghi Krasnov, redactorul-şef al revistei literare „Ural", publică în „Literatura i iuzni" un articol cu privire la operele scriitorilor din Ural consacrate Congresului al XXII-lea al P.C.U.S Autorul citează, printre alte lucrări, romanele lui Boris Burlak şi Ivan Akulov, versurile lui Leonid Skarov şi ale Ludmilei Tatianiceva.

● Presa literară sovietică îşi continuă comentariile pe marginea ultimului roman al lui V. Kocetov: „Secretarul comitetului regional". Criticul Lidia Fomenko relevă publicistica politică şi problemele morale de imediată actualitate, caracteristice romanului

● „Săptămîna literaturii ruse", care a avut loc de curînd în R.S.S. Belorusă, s-a bucurat de un mare succes. La manifestările „Săptămînii" au luat parte scriitorii: Leonid Sobolev, Nikolai Gribaciov, Serghei Sartakov, Alexandr Prokofiev şi alţii.

● Dintr-o scrisoare a Martei Feuchtwanger aflăm că autorul romanului „Goya" a pus în scenă în cursul primului război mondial, chiar pe frontul german, piesa lui Maxim Gorki „Azilul de noapte".

● „Voi folosi limbajul inimii" a declarat cunoscutul mim Marcel Marceau, care a prezentat pentru prima oară în Uniunea Sovietică spectacolele sale de pantomimă. Artistul francez a făcut cu acest prilej cîteva interesante precizări în legătură cu arta sa în revista „Literaturnaia gazeta" (nr. 98 din 17 august 1961).

● Pentru a cinsti memoria lui Muhtar Auezov, decedat recent, Consiliul de Miniştri al R.S.S. Kazahe a hotărît ca Teatrul Academic de dramă, Institutul de lingvistică şi literatură al Academiei de Ştiinţe Kazahe, şcoala din raionul de baştină al scriitorului să poarte numele autorului binecunoscutului roman „Abai". De asemenea, la Alma-Ata va fi deschisă o casă-muzeu „Muhtar Auezov" şi se va ridica un monument în cinstea scriitorului.

FĂURITORII TUNETULUI

REPORTAJ DE LA O UZINĂ DE RACHETE COSMICE

Lăsăm în urmă biroul de informații și pornim pe o alee asfaltată, străjuită de copaci tineri. Trecem pe lîngă clădiri înalte cu ferestre uriașe sau, mai bine spus, cu pereți de sticlă. Ne aflăm în orașul „sideral".

Căci e într-adevăr un întreg oraș. Un oraș cu străzi animate și străduțe liniștite, cu mijloace de transport, cu o rețea deasă de comunicații, cu centrală electrică. Un oraș cu o populație proprie. Aici trăiesc oameni minunați — muncitorii șantierelor „siderale", constructorii navelor cosmice care au zguduit planeta, făuritorii tunetului în fața căruia amuțesc tunetele din cer.

După sfîrșitul celui de-al doilea război mondial s-a aflat cum a fost construită rachetă fascistă „V-2" cu rază mare de acțiune. Cu ideea fixă a posibilității de a evita dezastrul, Hitler n-a precupețit nici mijloace, nici bani pentru crearea „armei ultrasecrete a Reichului". Doctorul Werner von Braun, actualul „apostol al rachetelor" din S.U.A. putea să intre oricînd în biroul „Führerului" fără a fi anunțat. Zi și noapte, fără întrerupere, ardeau luminile în laboratoarele și birourile de construcție ale institutului secret „Nordhausen". Dar acolo unde se construiau „V"-urile nu existau ferestre. Mîini de robi fabricau în ateliere îngropate sub pămînt arma morții. Mii de oameni tîrîți din Europa ocupată de hitleriști lucrau acolo fără să știe ce și pentru ce. În fiecare atelier lucrau oameni de naționalități diferite. Muncitorii dintr-un atelier nu cunoșteau limba celor din atelierul vecin, ceea ce făcea și mai grea comunicarea între oameni. Trăiau în lagăre înconjurate de sîrmă ghimpată. Și era de ajuns să se ivească cea mai mică umbră de bănuială, ca să fie împușcate barăci întregi.

Mi-am amintit de toate acestea prin contrast, acum, la uzina de rachete cosmice. Mi-am amintit privind fețele vecle, deschise ale oamenilor, făuritori ai celei mai înfricoșătoare și invincibile arme, oameni care muncesc pentru ca pe planeta noastră să nu izbucnească nicicînd incendiul unui nou război mondial, pentru ca să nu se mai repete urgiile anilor cumpliți stigmatizați de svastică.

La recenta conferință de presă consacrată remarcabilului zbor al lui Gherman Titov, un ziarist occidental a întrebat:

— Guvernul sovietic a făcut o declarație în legătură cu utilizarea pașnică a navelor cosmice; vor fi admiși ziariștii străini la lansarea lor?

Răspunsul a fost dat de acad. M.V. Keldiș, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S.

„Vom face totul pentru a se trece la aceasta — a spus Mstislav Vsevolodovici. — Dar înțelegeți că racheta purtătoare nu are numai o însemnătate pașnică. Dacă americanii ar dispune de rachete purtătoare tot atît de perfecționate ca și cele de care dispune Uniunea Sovietică, ei nu le-ar arăta, așa cum nu arată multe alte lucruri. Noi facem tot ce ne stă în putință spre a folosi aceste rachete purtătoare pentru știință, pentru pace. facem tot ce ne stă în putință pentru a înfăptui dezarmarea generală. Atunci nu vor mai exista în fața științei nici un fel de obstacole".

Pentru nimeni nu-i desigur un secret că uzinele unde se construiesc rachetele cosmice purtătoare sînt uzine secrete. Și vor rămîne secrete pînă în ziua cînd primejdia războiului va fi pe deplin înlăturată, pînă cînd vor fi acceptate propunerile sovietice de dezarmare generală și totală. Atunci rachetele cu stea roșie vor servi exclusiv unor scopuri pașnice.

Dar pînă atunci și atîta timp cît în Occident mai zăngăne armele, cît țara noastră este înconjurată de cuiburile tîlhărești ale bazelor militare, aici va fi făurită nu numai gloria cuceritorilor Cosmosului ci și puterea de temut a Forțelor Armate Sovietice.

...Să colindăm împreună prin atelierele și laboratoarele uzinei. Chiar după o cercetare fugară poți să-ți dai seama de diversitatea muncii oamenilor care creează giganticele rachete. Iată un atelier obișnuit cu strunguri și freze obișnuite, cu piese la fel de obișnuite și terestre înălțîndu-se ca un munte lîngă locul de lucru al strungarului.

Și iată și un atelier de asamblare a mecanismelor de comandă. Pare un laborator în care lucrează microbiologi: pretutindeni halate albe, bonete, mănuși. Precizia asamblării ar putea fi invidiată chiar de ceasornicari. De minusculele pîrghioare și pistonașe depind foarte multe: ele sînt friurile cu care sînt mînați caii-motor cu o forță atît de sălbatică.

În atelierul următor te orbesc luminile sudurii. Flacăra învinge metalul, acoperind cu cusături albăstrii camera de combustie. După cîteva zile, pe bancul de probă aceasta va fi arsă de o dogoare nemaipomenită. Un nor de gaze incandescente se va transforma într-un jet care va frînge lanțurile atracției terestre.

Bubuit de prese și de ciocane zguduie podeaua unui alt corp de clădiri. Zgomotul foilor de metal acoperă glasurile oamenilor. Mașini unicale, create de constructorii de mașini sovietici, produc aici din foi de metal diferitele părți ale corpului rachetelor cu mai multe trepte.

Într-un alt atelier sînt asamblate motoarele. Oameni în halate albe montează conductele prin care combustibilul și oxidantul vor ajunge la motoarele rachetei. Iată-i și pe muncitorii, tehnicienii și inginerii care nu o dată au fost salutați în mesajele C.C. al P.C.U.S. și ale guvernului sovietic. Gloria lui Gagarin și Titov este și gloria lor.

Inima uzinei este atelierul de asamblare generală. Aici se află conveierul despre care a vorbit Nikita Sergheevici Hrușciov. Sub acoperișul atelierului cu multe etaje, inundat de lumina soarelui, înaintează încet șirul rachetelor gigantice. Ce mici par oamenii lîngă ele! Cît de grandios apare rodul muncii lor!

Și mi-am amintit încă o dată despre cele relatate de N.S. Hrușciov la Kremlin, în fața ziariștilor sovietici, despre vizita sa la o uzină producătoare de rachete.

„Cînd cunoști această producție — a spus Nikita Sergheevici — încerci sentimente contradictorii: aici se produce arma cea mai ucigătoare, cea mai distrugătoare, iar pe de altă parte ești mîndru că noi dispunem de ea...

...Într-un an, uzina pe care am vizitat-o a produs pe bandă 250 de rachete cu încărcătură cu hidrogen".

Cu toate că dispune de o armă atît de nimicitoare poporul sovietic nu amenință pe nimeni, apărînd cu consecvență cauza păcii. Dar cei care pun azi la cale noi planuri agresive să mediteze bine la cuvintele lui Nikita Sergheevici Hrușciov:

„Poporul sovietic nu poate fi speriat cu nici un fel de amenințări. Noi nu vom apăsa primii pe butoanele instalațiilor noastre de lansare a rachetelor, nu vom porni primii războiul, dar dacă imperialiștii ni-l vor impune îl vom întîmpina cu bărbăție și vom da agresorului o lovitură nimicitoare".

...Am părăsit uzina odată cu schimbul. Pe poartă se scurgea un torent de oameni care se amestecau cu trecătorii. Privind grupurile de oameni de pe străzi mă gîndeam că nu-i ușor să-i deosebești pe locuitorii orașului „sideral", pe creatorii zborurilor cosmice. Nu-i ușor pentru că întreg poporul nostru este un popor creator și că cu toții urmău azi un zbor minunat și impetuos către viitor.

I. Kirillov

La Institutul de Medicină din Stavropol. Doctorul în științe medicale, prof. Nikolai Pavlov execută o complicată intervenție pe globul ocular al unui bolnav

ITINERAR MEDICAL

IMPRESII DINTR-O RECENTĂ CĂLĂTORIE

KIEV. Spitalul „Marea Revoluție din Octombrie", baza clinică a catedrelor de chirurgie, de obstetrică și de terapeutică a Facultății de Medicină, este unul din cele mai vechi și mai mari spitale din capitala Republicii Ucrainene. Funcționează de șaptezeci și cinci de ani în pavilioane separate, situate pitoresc pe un deal cu serpentine de acces asfaltate și umbrite de arbori seculari. Aici au lucrat vestiții clinicieni Obrazov și Strajescu, care primii în lume, în 1909, au descris infarctul de miocard. Lumea medicală și științifică din Occident a cunoscut boala mult mai tîrziu, cu două-trei decenii după descrierea autorilor amintiți. Urmașii iluștrilor autori își fac o cinste din a continua cercetările lui Obrazov și Strajescu. În fața pavilionului de medicină internă străjuiește bustul lui Obrazov.

Profesorul Primak, directorul clinicii medicale, ne expune succint și clar tradiția științifică, actualele studii și teme, noile cunoștințe, rezultatele practice obținute în ultimii ani în cunoașterea, prevenirea și combaterea bolilor cardio-vasculare. Se știe că sistemul sovietic de ocrotire a sănătății maselor muncitoare a determinat o importantă sporire a duratei vieții. Prelungirea vieții omului, ritmul mai intens de viață, scăderea bolilor infecto-contagioase, face ca bolile de inimă și de vase să se situeze, în ultimele decenii, pe prim plan. Școala medicală din Kiev a reușit să demonstreze că la originea acestor îmbolnăviri se află o insuficientă oxigenare a țesuturilor și, în special, a inimii, a vaselor mari. Intervenția competentă a medicului instruit să surprindă asemenea tulburări încă din primele faze ale îmbolnăvirii poate opri dezvoltarea bolii, poate asigura o existență normală. Dacă medicul surprinde boala într-un stadiu constituit, înaintat, desigur că posibilitățile lui sînt cu mult reduse. Cercetătorii locali au scos în evidență în ultimii ani prin studii și metode originale posibilitatea largă a medicinei moderne de a preveni bolile cardio-vasculare. Documentat, cu pilde concrete ei au arătat cum tratamente nejustificate cu hormoni, cu antibiotice, cu un regim nepotrivit de muncă sau de alimentație, duc la agravarea insuficiențelor de oxigenare tissulare, la instalarea bolilor cardio-vasculare, caracteristice vîrstei înaintate. La fel de documentat ni s-a expus cu același prilej cum diagnosticul timpuriu, aplicarea consecventă a tratamentelor de oxigenare a țesuturilor, previn și vindecă într-un procent important.

Instrumentarul modern, înalta calificare a întregului personal din clinică, liniștea, curățenia de pretutindeni, instalațiile de oxigenare surprinse în funcție au lăsat grupului nostru una din cele mai bune amintiri despre nivelul, claritatea și valoarea medicinei sovietice. După cîteva zile am avut prilejul să fim la LENINGRAD. Glorioasele tradiții ale orașului în toate domeniile vieții culturale și științifice ne făceau să așteptăm cu înfrigurare vizita, solicitată și acordată prompt, la Institutul de tuberculoză.

Am fost primit cordial de prof. A. D. Semenov, directorul Institutului, șeful clinicii de specializare în tuberculoză. Vastele și profundele cunoștințe de specialitate, personalitatea profesorului captivează din primele clipe. Admirabil cetățean al orașului natal — prof. A. D. Semenov a fost la post tot timpul blocadei și i-a urmărit apoi pe cotropitorii fasciști pînă la Berlin, fiind rănit de două ori. Directorul Institutului vădește de la primul contact idei originale în abordarea problemelor de specialitate; cunoaște toate concepțiile și realizările de pretutindeni, interesîndu-se în mod deosebit de noutățile științifice, de cuceririle practice antituberculoase din patria noastră. Discuția se înfiripă firesc ca între vechi cunoștințe. Timp de peste trei ore ne sînt expuse rezultatele remarcabile ale metodelor de combatere a tuberculozei în Institut și în unitățile de specialitate dirijate.

La un moment dat discuția abordează problema tratamentului tuberculozei cu medicamentele noi. Este prilejul ca prof. A. D. Semenov să ne împărtășească vederi originale cu totul noi, rezultate din cunoașterea progreselor biochimiei moderne. Bizuindu-se pe o cunoaștere aprofundată a fenomenelor fizio-patologice caracteristice tuberculozei, Institutul din Leningrad a adoptat o metodă nouă în folosirea medicamentelor descoperite în ultimii cincisprezece ani și care au transformat simptomele, înfățișarea și soarta bolnavilor de tuberculoză. Apreciind și cumpănind științific și multilateral acțiunea complexă a medicamentelor noi antituberculoase, Institutul acordă importanța cuvenită efectelor pe care aceste substanțe le exercită în același timp asupra țesuturilor, asupra întregului organism, asupra sistemului nervos, și nu numai asupra microbului, așa cum se procedează în deobște. Subaprecierea efectelor asupra organismului este răspunzătoare, alături de insuficienta valorificare a progreselor și cunoștințelor de biochimie, de numeroasele eșecuri care constituie în prezent semnalul de alarmă al cercurilor științifice și forurilor sanitare din Occident. Pe un material clinic însumînd 700 bolnavi de toate vîrstele, ni se demonstrează că în ultimii trei ani, menajîndu-se procesele formentative ale organismului bolnav, individualizîndu-se tratamentele după o metodă nouă, s-a asigurat vindecarea cavernelor în proporție de peste 90 la sută. Idei clare, tehnici originale și îndrăznețe, o metodică judicioasă se remarcă în toate problemele de specialitate abordate în discuție și urmărite pe materialul documentar prezentat. Prevenirea cavernizării leziunilor tuberculoase, folosirea clasificației formelor clinice, tratamentele locale pe cale medicală și chirurgicală, posibilitățile actuale ale vaccino-terapiei formează preocupări și realizări utile combaterii raționale a tuberculozei și la noi.

Institutul are o bază clinică de 250 de paturi deservind toate secțiile din cadrul specialității, de la formele copilăriei pînă la practica modernă a chirurgiei toracice. Laboratoare înzestrate cu aparatură de o înaltă tehnicitate, cadre de înaltă calificare completează posibilitățile instituției. Ni se face cinstea de a fi conduși spre a le vizita pe rînd. Peste tot același țel: grija pentru recuperarea sănătății, o sănătoasă, multilaterală, progresistă judecată în aprecierea fenomenelor biologice și medico-sociale.

Timpul fuge pe nesimțite. Vizita se termină la dispensarul care funcționează în Institut.

La plecare ni se înmînează un bogat și interesant material documentar cuprinzînd ultimele lucrări ale școlii ftiziologice leningrădene, ale prof. A. D. Semenov. El va forma un prețios izvor de învățăminte și de studiu pentru noi.

Dr A. Șaim

AZI DĂM CUVÎNTUL REGIUNII BUCUREȘTI

Comisia noastră

Marile realizări ale oamenilor sovietici, care apropie tot mai mult ziua de mîine a omenirii — comunismul, sînt urmărite cu mult interes de muncitorii, tehnicienii, inginerii și funcționarii din întreprinderea noastră. De aceea, ne străduim ca activitatea comisiei A.R.L.U.S. să răspundă într-o măsură cît mai mare acestui interes.

Pentru a oglindi marele avînt al economiei sovietice am organizat conferințe despre cele mai noi realizări și inițiative ale oamenilor muncii din industria și agricultura Uniunii Sovietice. În dorința de a înfățișa muncitorilor noștri trăsăturile morale ale constructorilor comunismului, înaltul lor exemplu, am inițiat expunerile „Din experiența brigăzilor de muncă comunistă", „Noi forme ale întrecerii socialiste pentru ridicarea calității produselor" ș.a.

În activitatea noastră acordăm o mare însemnătate manifestărilor legate de politica de pace a Uniunii Sovietice. Am ținut astfel conferința „Dezarmarea generală și totală, cerință imperioasă a timpului nostru" și o altă conferință, despre cuvîntarea rostită de N. S. Hrușciov la posturile de radio și televiziune.

În fabrica noastră se organizează săptămînal „Joia tineretului". În colaborare cu comitetul U.T.M., în cadrul acestor manifestări am organizat expuneri despre eroismul comsomoliștilor, despre profilul moral al tineretului sovietic, despre elanul său către cultură.

Obișnuim să participăm și la activitatea bibliotecii întreprinderii. Organizăm convorbiri, recenzii pe marginea ultimelor cărți sovietice traduse la noi, pe care le recomandăm și pe panoul „Ce să citim".

În activitatea comisiei folosim de asemenea agitația vizuală. În cadrul clubului am amenajat astfel două expoziții oglindind realizările U.R.S.S. în primii ani ai septenalului.

Ion Băjenaru
președintele comisiei A.R.L.U.S.
de la fabrica de zahăr „Popa Șapcă"
raionul Giurgiu

La Bolintinul din Vale

Comuna Bolintinul din Vale este în întregime colectivizată. Gospodăria noastră colectivă „Nicolae Bălcescu" este o gospodărie tînără, înființată la începutul acestui an.

Comisia A.R.L.U.S. a căutat să-și îndrepte activitatea în primul rînd spre înfățișarea experienței colhozurilor în cultivarea cerealelor și în organizarea muncii brigăzilor care lucrează în ramurile anexe: creșterea animalelor și păsărilor, cultivarea legumelor. De aceea ne-am procurat de la Consiliul raional A.R.L.U.S. materiale documentare pe care le-am citit și discutat în brigada zootehnică și în brigada legumicolă din satul Crivina, ținînd de comuna noastră. De asemenea am poftit-o să vorbească colectiviștilor pe tov. doctor Maria Puchiță, care a vizitat un colhoz de lîngă Moscova cu prilejul unei recente călătorii în Uniunea Sovietică și pe tov. Maria Dinu, colectivistă din Bolintinul din Deal, care a vizitat cîteva colhozuri.

În același scop folosim și agitația vizuală. La aria model a comunei am expus fotomontajul cu tema „Actualități din U.R.S.S.", iar la căminul cultural am afișat un alt fotomontaj: „Asigurările sociale în U.R.S.S.".

Comisia A.R.L.U.S. se interesează și de schimbul de scrisori dintre pionierii din comună și pionierii sovietici. Astfel, pionierii noștri corespondează acum cu elevi din Moscova, Leningrad, Minsk.

Ion Protopopescu
secretar al comisiei A.R.L.U.S.
din comuna Bolintinul din Vale

Acțiuni culturale

În cursul acestui sezon balnear Consiliul regional A.R.L.U.S. a organizat mai multe manifestări la clubul stațiunii Amara. Procurorul Constantin Dumitrescu și ziaristul G. Maxiudovici din București au făcut expuneri despre actualitatea internațională. Cu ocazia comemorării lui Maxim Gorki, scriitorul Victor Kernbach a conferențiat despre viața și opera marelui scriitor sovietic. De asemeni, scriitorul Dumitru Almaș, care s-a întors de curînd dintr-o călătorie în Uniunea Sovietică, a vorbit oamenilor muncii veniți la odihnă despre impresiile culese la Moscova și Leningrad.

În pas cu actualitatea

În activitatea Consiliului nostru regional acordăm o deosebită însemnătate prezentării prompte și în forme variate a celor mai noi realizări ale Uniunii Sovietice pe tărîmul economiei, științei, tehnicii, culturii.

Ciclul de conferințe „U.R.S.S. în al treilea an al septenalului", organizat în majoritatea raioanelor a înfățișat aspecte ale noilor înfăptuiri și inițiative chemate să grăbească îndeplinirea sarcinilor planului septenal. Expunerile din cadrul acestui ciclu au fost urmărite cu mult interes; ele au fost ținute de economiști, juriști și cercetători științifici din Capitală. Tot mișcării de masă pentru îndeplinirea septenalului înainte de termen i-au fost consacrate și conferințele cu tema „Forme noi în întrecerea oamenilor sovietici pentru o înaltă calitate a producției", ținute la Șantierul naval din Oltenița, Atelierele mecanice — Ciulnița, întreprinderea „Bărăganul" din Călărași, fabrica „Oltul" din Tr. Măgurele ș.a. În ultima perioadă, multe manifestări ale noastre au avut ca subiect epocalul zbor în Cosmos al lui Iuri Gagarin. Un număr de 300 de expuneri organizate în centrele raionale, în întreprinderi și căminele culturale sătești au întrunit mai bine de 90.000 de oameni ai muncii. Primul zbor al omului în Cosmos a format și tema unei seri de întrebări și răspunsuri desfășurate la Casa raională de cultură din Călărași, la care au participat muncitori ai întreprinderilor din localitate.

Desigur, în ultimul timp, noua performanță a științei și tehnicii sovietice pe tărîmul dezlegării tainelor Cosmosului, zborul de lungă durată al maiorului Gherman Titov la bordul cosmonavei „Vostok-2", a oferit o altă temă pasionantă pentru manifestările noastre.

În colaborare cu Comitetul regional de luptă pentru pace organizăm cu regularitate popularizarea celor mai noi acțiuni ale Uniunii Sovietice în vederea preîntîmpinării unui nou război, pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale litigioase, pentru încheierea Tratatului de pace cu Germania. În cursul celui de al doilea trimestru al acestui an au ținut expuneri pe aceste teme 126 de conferențiari.

Ținînd seama de specificul regiunii noastre, principala atenție este îndreptată asupra comisiilor din sectorul agricol, în vederea sprijinirii acțiunii de consolidare a noilor gospodării colective — regiunea noastră fiind în întregime colectivizată — și a obținerii unor producții sporite. În colaborare cu institutele de cercetări agronomice și zootehnice, Consiliul regional A.R.L.U.S. a inițiat numeroase întîlniri ale unor cercetători de la aceste institute cu colectiviștii din raioanele Urziceni, Slobozia ș.a. În ultimul trimestru, 62 de cercetători ai acestor institute s-au deplasat la sate împărtășind țăranilor colectiviști aspecte din experiența colhoznicilor în organizarea muncii brigăzilor, noile inițiative ale fruntașilor agriculturii de pe pămînturile deșelenite și din alte regiuni ale Uniunii Sovietice, procedee folosite în campaniile de întreținere a culturilor și de recoltare ș.a.

De asemenea, în 100 de cămine culturale sătești s-a ținut recent conferința „Doi mecanizatori au dat într-un an o producție de un milion de ruble".

În fața Consiliului nostru regional se află sarcina de mare cinste și răspundere de a contribui, alături de alte organizații de masă și instituții, la o și mai largă cunoaștere a mărețelor izbînzi prin care oamenii sovietici apropie tot mai mult vechiul vis al omenirii — comunismul, a acțiunilor și inițiativelor Uniunii Sovietice în vederea înlăturării primejdiei războiului și a stabilirii unor relații de prietenie și colaborare între state.

C. Paraschivescu-Bălăceanu
președintele Consiliului regional
A.R.L.U.S., București

Noul peisaj rural al regiunii

Manifestări variate și interesante

Consiliul raional A.R.L.U.S.-Călărași desfășoară o permanentă activitate de popularizare a actualității sovietice, organizînd manifestări la care participă mase largi de oameni ai muncii.

Mult interes a suscitat, de pildă, conferința „Tehnica sovietică în avangarda tehnicii mondiale", precum și manifestările consacrate epocalelor realizări ale Uniunii Sovietice în domeniul cuceririi spațiului cosmic. La casa de cultură „A. Toma" din Călărași, inginerul Emil Dulgheru a conferențiat despre „Lansarea primului om în Cosmos". Tot aici a avut loc un concurs intitulat „Drumeții veseli în Cosmos", la care au participat tineri muncitori de la întreprinderile „Confecția" și „Bărăganul". Concursul s-a încheiat cu un izbutit program artistic, prezentat de un colectiv de actori din București.

Reușite manifestări sînt și acelea organizate în colaborare cu Biblioteca raională, unde au loc cu regularitate seri literare, recenzii, prezentări de scriitori sovietici. Astfel, recent, a avut loc o manifestare închinată marelui scriitor ucrainean T. G. Șevcenko, de la a cărui moarte s-au împlinit 100 de ani, precum și două seri literare consacrate lui A. M. Gorki și Vladimir Maiakovski.

O bogată activitate îndreptată spre cunoașterea Uniunii Sovietice desfășoară comisiile A.R.L.U.S. din întreprinderile și instituțiile orașului, precum și cele de la sate. În cadrul cluburilor de la I. I. L. „Bărăganul", I.I.L. „11 Iunie", IRTA, O.C.L. 19 și fabrica „Confecția" a fost expusă conferința „Forme noi în întrecerea oamenilor sovietici pentru o înaltă calitate a producției", iar la căminele culturale din comunele Dichiseni, Roșeți, Modelu, Dragalina și Dragoș Vodă conferințele „Construcții ieftine de adăposturi pentru vite", „Din experiența sovietică în creșterea animalelor" și altele, menite să popularizeze printre colectiviști experiența sovietică în aceste domenii. Numeroase alte conferințe, avînd ca temă inițiativele Uniunii Sovietice pe plan internațional, creșterea continuă a nivelului de trai al oamenilor sovietici, frumusețile Uniunii Sovietice au fost ținute în comunele Ciocănești, Vlad Țepeș, Radu Negru, Rasa și Cuza Vodă.

Cu sprijinul Consiliului regional București, în raionul Călărași s-a îmbunătățit mult și agitația vizuală. Expozițiile „Caricaturiștii sovietici au cuvîntul", „Cartea în Kazahstan", „Din viața unui muncitor de port" ș.a. au fost vizionate de mii de oameni ai muncii din orașul și raionul Călărași. De asemenea, atît în oraș cît și la sate, în locurile mai frecventate — piețe, cămine culturale, cluburi, școli — sînt expuse și preschimbate cu regularitate fotomontaje înfățișînd aspectele cele mai variate din viața și activitatea oamenilor sovietici.

Roman Roman
membru al biroului Consiliului
raional A.R.L.U.S.-Călărași

BOTVINNIK la 50 de ani

Un decret al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. a acordat recent campionului mondial de șah Mihail Botvinnik ordinul Steagul Roșu al Muncii, „cu ocazia împlinirii a 50 de ani și pentru realizări sportive deosebite și merite în dezvoltarea școlii șahiste sovietice".

Distincția aceasta încununează strălucita carieră a lui Mihail Botvinnik, unul dintre cei mai remarcabili jucători de șah din toate timpurile, lider necontestat al șahului sovietic de-a lungul a trei decenii.

Începutul acestei cariere a fost de bun augur: în 1925, într-un simultan susținut la Moscova, campionul mondial de pe vremea aceea, celebrul Capablanca, a fost învins de un băiețel de 14 ani, slăbuț și timid, care purta niște ochelari cu rame de baga neagră, prea mari pentru fața lui. La 16 ani, Mihail—„Mișa"—Botvinnik a obținut titlul de maestru, în 1931, la 20 de ani, a cucerit pentru prima oară titlul de campion al U.R.S.S., performanță repetată apoi de șase ori, lucru pe care nu l-a putut realiza nicium alt jucător sovietic. În sfîrșit, începînd din 1933, el a intrat în arena internațională a șahului, în lupta pentru campionatul lumii. Șahiștii mai vîrstnici își amintesc, desigur, de triumfurile sale de la Moscova în 1935 și mai ales de la Nothingham în 1936, cînd a ocupat primul loc, la egalitate cu Capablanca, înaintea celor șahului mondial: Alehin, Euwe (pe atunci campion al lumii), Reshevsky, Fine, Lasker etc.

Cel de-al doilea război mondial a întrerupt pentru cîțiva ani ascensiunea șahistă a lui Botvinnik. Meciul său cu Alehin n-a mai avut loc și odată cu moartea acestuia, în 1946, titlul de campion mondial a rămas liber. În lupta decisivă pentru titlul suprem, care s-a desfășurat în 1948 la Haga și Moscova între cei mai buni cinci jucători din lume, Botvinnik a ieșit învingător și de atunci, timp de treisprezece ani și-a apărat titlul în șase meciuri, (unul cu Bronstein, trei cu Smîslov și două cu Tal). De două ori a fost învins și de două ori a găsit resursele necesare pentru a-și recîștiga titlul, performanță unică în istoria șahului.

Dacă adăugăm la toate acestea faptul că alături de activitatea șahistă Botvinnik s-a remarcat și pe tărîm profesional, fiind doctor în științe tehnice și autor al unei valoroase lucrări asupra mașinilor electrice sincrone, devine evident că omul pe care Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. l-a distins cu ordinul Steagul roșu al Muncii și căruia în trecut i s-a acordat ordinul Lenin este într-adevăr cel mai de seamă reprezentant al școlii șahiste sovietice: un minunat maestru al acestui vechi joc și în același timp un minunat exemplu de cetățean sovietic.

S. Samarian

IN UMBRA PĂDURII

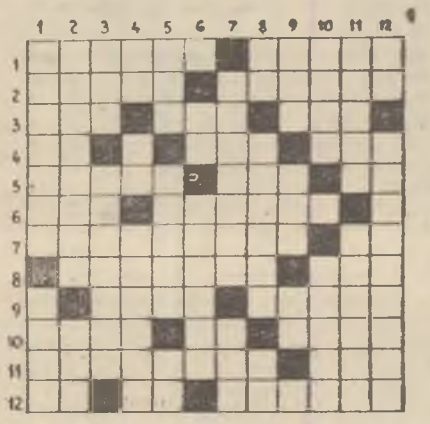

ORIZONTAL: *1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Pădurea rusească" — Arbori care figurează în titlul unei poezii de Eminescu. 2) Atracția pădurii în timpul verii — Pădurice cu arbori fructiferi. 3) Foarte mulți — Miazăzi — Ferestruică în... piele. 4) Plantă textilă — Arbust — ... de Janeiro 5) Oraș antic în Peloponez — Șarpele cristalin al pădurii — Terminație latină. 6) Pronume — Brațele copacilor. 7) „O... în pădure", volum de versuri de Cicerone Theodorescu — Vîrful frasinului! 8) S-a făcut ca muma pădurii — Cio-... 9) Personaj din comedia „Pădurea" — Scriitor clasic rus, autorul povestirii „Agrișul". 10) Plantă fibroasă — Apucă... în iarbă! — „Frumoasă ești pădurea mea" (G. Topîrceanu — „Cîntec"). 11) Autoarea cărții „Brădița din pădure" (Luiza) — Insulă în Oceania. 12) Înainte de amiază — Frunza bradului — Arbori ca baobabul.*

VERTICAL: *1) Loc deschis în mijlocul pădurii, poiană — Artistă foarte admirată. 2) Autorul poeziilor „Povestea codrului", „Povestea teiului", „Freamăt de codru", „Pe lîngă plopii fără soț" etc. — Arbore care figurează în titlul unei piese de Horia Lovinescu. 3) Fluviu în U.R.S.S. — Pensionară a stînei. 4) Număr — Notă muzicală — „...cu vișini", piesă de A. P. Cehov. 5) Ținut împădurit între Tisa și Someș — A indica — Zar. 6) În corcoduș! — Pădurice de arini. 7) Cuprins de somn — Acum. 8) Jumătate plop! — Rest din lemnul de armare, rezultat prin tăierea acestuia după dimensiunile cerute — Orașul... din pădure! 9) Cumătrul care dă tîrcoale stînelor — Strigăt entuziast — Epocă. 10) Manifestare a stîmei — A pofti, a îndemna. 11) Fratele mezin al rîului — Aspectul ursului în pădure. 12) Sînt ... în rariște! — Scriitor clasic rus, autorul comediei „Pădurea".*

UMOR

CÎND FIARELE AU DURERI DE DINȚI...

Desene de Radik Matiușin

Poarta Brandenburg trebuie să devină o poartă a păcii

Cînd pierzi simţul realităţii...

Un articol din „Pravda"

Realizarea rapidă şi hotărîtă de către guvernul R. D. Germane, armată, poliţia populară, detaşamentele de luptă ale muncitorilor a măsurilor de apărare luate la 13 august, în deplină ordine şi fără incidente, a dovedit că orînduirea socialistă din R. D. Germană este puternică şi că se bucură de sprijinul majorităţii covîrşitoare a populaţiei acestei ţări.

Toate acestea au provocat un şoc şi „un scurt circuit nervos" în Germania occidentală şi în Berlinul vestic printre militariştii, revanşarzii şi provocatorii de toate soiurile. Conducătorii Consiliului municipal din Berlinul occidental de tipul lui Brandt, Amrehn, au trecut îndată, împreună cu Strauss, Ollenhauer şi cancelarul Adenauer, la încordarea situaţiei, încercînd să exercite presiuni asupra puterilor occidentale spre a provoca un conflict de mari proporţii. Aceasta este o veche linie aventurieră a revanşarzilor, care consideră, după cum au arătat în repetate rînduri, că Berlinul poate fi punctul de plecare al unui război.

În acelaşi timp, Brandt a adresat preşedintelui S.U.A., Kennedy, o scrisoare provocatoare cerînd luarea de „contra măsuri energice". Cu acest prilej Brandt l-a ameninţat pe Kennedy, că „pasivitatea şi măsurile exclusive de apărare" pot provoca „o criză de încredere în puterile occidentale", pot consolida poziţiile R. D. Germane şi da naştere „unui torent de refugiaţi din Berlin şi nu în Berlin".

Într-un discurs rostit la 14 august, la Regensburg, în cadrul unei adunări electorale a U.C.D. Adenauer s-a dedat la atacuri vehemente împotriva guvernului R. D. Germane şi împotriva altor state socialiste. „Acordurile referitoare la comerţul interzonal — a declarat cancelarul — vor trebui revizuite". Mai mult, el a ameninţat chiar cu perspectiva „unui embargo total asupra comerţului cu întreg blocul răsăritean", adică cu ţările socialiste.

Dar capetele înfierbîntate ale politicienilor vest-germani s-au trezit cu un duş rece din Occident. Cele mai mari ziare conservatoare şi laburiste din Anglia, ca şi ziare din alte ţări occidentale, au criticat acţiunile provocatoare ale politicienilor agresivi din R. F. Germană.

Ziarul conservator englez „Daily Express" a arătat, pe bună dreptate, într-un articol redactional că „în genere, orice ţară are dreptul să-şi închidă frontierele pentru cetăţenii ei. Hotărîrea Germaniei răsăritene nu face să scadă necesitatea tratativelor, ci, dimpotrivă, face ca ele să devină şi mai necesare". „E tocmai timpul să se ducă tratative" — a scris în încheiere ziarul.

Toată orientarea politică a cercurilor guvernante din R. F. Germană se rezumă acum la încercarea de a aţîţa în primul rînd S.U.A., şi prin intermediul acestora celelalte ţări membre ale N.A.T.O., la acţiuni necugetate şi riscate, a strînge atît de puternic cu uşa guvernul S.U.A., a crea o prăpastie atît de mare între poziţiile Uniunii Sovietice şi S.U.A. încît să nu rămînă altă ieşire decît un conflict armat. În acelaşi timp, ele mizează pe faptul că în cercurile militare din S.U.A. există, după cum se ştie, generali care sînt gata să folosească momentul spre a se arunca nebuneşte în aventuri războinice. Acest aspect al situaţiei nu poate să nu reţină luarea aminte a popoarelor din întreaga lume.

Luînd cuvîntul la 18 august în Bundestag, Adenauer a declarat că guvernul R. F. Germane socoteşte „mai prejos de demnitatea sa" să discute motivele care au determinat acţiunile guvernului R. D. Germane. Este o dovadă cum nu se poate mai bună despre neputinţa politică a guvernului R. F. Germane şi despre faptul că îi lipsesc contraargumente convingătoare. Notele guvernului sovietic adresate guvernelor celor trei puteri occidentale la 18 august a.c. au adus dovezi incontestabile despre situaţia revoltătoare şi intolerabilă din Berlinul occidental care dovedeşte că „demnitatea R. F. Germane" n-are într-adevăr cum să decadă mai mult: aceasta s-a acoperit de noroi prin acţiunile ruşinoase şi mîrşave ale cercurilor guvernante ale R. F. Germane din Berlinul occidental.

Întreg discursul rostit de Adenauer în Bundestag a fost pătruns de ostilitate faţişă faţă de propunerile Uniunii Sovietice în legătură cu încheierea neîntîrziată a Tratatului de pace cu Germania şi cu normalizarea pe această bază a situaţiei din Berlinul occidental, prin transformarea acestui oraş într-un oraş liber demilitarizat. Acesta este elementul principal al poziţiei lui Adenauer pe care el încearcă în mod vădit să-l impună Statelor Unite şi celorlalţi aliaţi ai lui.

În Occident există, însă, şi oameni lucizi care condamnă politica provocatoare a lui Adenauer-Brandt. Şi totuşi, judecînd după date recente, guvernul Kennedy se lasă într-o anume măsură şantajat de militariştii vest-germani, aliaţi ai S.U.A. în blocul agresiv N.A.T.O. O mărturie a acestei situaţii o constituie, de pildă, călătoria demonstrativă a vicepreşedintelui S.U.A., Johnson, în Berlinul occidental şi completarea, trîmbiţată la toate răscrucile Europei occidentale, a garnizoanei occidentale din Berlinul vestic cu un eşalon de 1500 de soldaţi americani.

Adenauer doreşte să-i ducă de nas pe toţi, inclusiv pe Kennedy. El e gata să lupte pentru Berlinul occidental pînă la ultimul soldat american. Nu e greu de înţeles că întărirea garnizoanei americane din Berlinul occidental n-are o importanţă militară. Trupele care se află în capcana din Berlinul occidental — nu sînt o problemă militară, ci politică. Dar e semnificativ că în loc să caute o soluţie pe baza unei reglementări paşnice şi a încheierii Tratatului de pace cu Germania, ceea ce ar îngădui şi normalizarea situaţiei din Berlinul occidental, guvernul S.U.A. a trecut la întărirea garnizoanei. În această lumină, o asemenea măsură este o provocare peste care nu se poate trece cu vederea. Fireşte, că din toate acestea se vor trage concluzii corespunzătoare.

Împotrivindu-se în fel şi chip încheierii Tratatului de pace cu Germania şi căutînd, drept răspuns la propunerile sovietice de pace, să antreneze puterile occidentale în aventuri războinice, în discursul rostit în Bundestag Adenauer a recurs la ameninţări faţişe.

Dar cercurile agresive din R.F.G. şi în general din Occident ar fi trebuit să înţeleagă de mult că limbajul ameninţărilor nu este un limbaj potrivit pentru a sta de vorbă cu Uniunea Sovietică şi cu celelalte ţări socialiste. Toată lumea ştie că militariştii vest-germani îşi întind de mult tentaculele spre bomba atomică iar Adenauer arată acum că ar fi putut-o folosi dacă ar fi avut-o.

Nu este greu să ne închipuim ce s-ar alege din Germania occidentală dacă militariştii şi revanşarzii vest-germani ar izbuti într-adevăr să aprindă vîlvătaia unui război în centrul Europei. Nu este pentru prima oară că militariştii germani greşesc în aprecierile lor despre potenţialul militar al Uniunii Sovietice.

Aşa dar, o seamă de personalităţi din R.F.G. trăiesc din păcate în lumea trecutului, în lumea iluziilor, în împărăţia umbrelor şi a spectrelor. Ele stau de vorbă cu morţii şi nu-şi dau seama de forţa şi puterea lagărului socialist. Recentele discursuri ale cancelarului arată că Adenauer este o imagine vie a vechii Germanii imperialiste. Prin multe din obiceiurile ei, Germania occidentală imperialistă nu se deosebeşte de fel de vechea Germanie imperialistă. Ea vrea multe, dar este departe de a putea face multe. Ea trăieşte din speculaţii şi provocări la periferia societăţii capitaliste perimată din punct de vedere istoric. Nu degeaba se spune: „Pentru a şti ce va fi, trebuie să ştii ce a fost". Să nu uităm, însă, învăţămintele trecutului. Mîinile vă sînt prea scurte, domnilor! Puneţi-vă pofta în cui!

Observator

(Text prescurtat)

Regii tunurilor şi ai morţii

Soclul din faţa băncii Rockefeller

La New York a fost inaugurată cu fast o nouă reşedinţă. Unul din conducătorii imperiului financiar Rockefeller — anume David Rockefeller, s-a mutat cu pompă în noua clădire a băncii „Chase Manhattan Bank", pe care o conduce. Şi ce clădire! Gigantul cu 60 de etaje, care face acum parte din familia zgirie-norilor din oraşul diavolului galben, a fost construit pentru a bate toate recordurile de risipă făcută de oligarhia financiară a Americii. Este „cea mai mare" bancă din lume, cu „cel mai mare" depozit subteran pentru bani şi aur şi cu „cel mai mare" sistem automat de calcul şi sortare a semnelor bancare din lume. Pînă şi cele 8.800 de ferestre ale băncii au depăşit mărimea obişnuită. Construcţia clădirii a costat multe sute de mii de dolari.

Dar ce sumă a fost cheltuită pentru amenajarea interioarelor băncii! David Rockefeller, cunoscut mecena al artei abstracte, a alocat o jumătate de milion de dolari numai pentru achiziţionarea de tablouri „pictate" de cei mai faimoşi abstracţionişti din lume.

Pentru împodobire s-a adus tot ce-i mai costisitor — de la puternicele sisteme americane de condiţionare a aerului, pînă la elegantele fotolii de Barcelona şi stofele decorative lucrate de mînă în Tailanda. Obiectele din incinta băncii vorbesc astfel elocvent despre stăpînitorii lor, sîngeroasa dinastie a Rockefellerilor, care exploatează fără milă popoarele din multe ţări ale lumii.

De altfel, 75.000 de dolari din suma rezervată pentru construirea băncii n-au fost încă cheltuiţi. În faţa băncii urmează a fi ridicată o statuie gigantică, de o sută de tone. Deocamdată nu se ştie încă ce va înfăţişa această statuie. Dar nu-i greu de ghicit că pe soclu nu va figura nimic care să amintească de victimele imperiului petrolului, de milioanele de oameni jefuiţi, al căror sînge şi sudoare au fost transformate în lingouri de aur păstrate la banca Rockefeller. Trecătorul n-are să poată vedea desigur basorelieful vreunui beduin arab chinuit sau al unui latinoamerican istovit, a căror bogăţie — petrolul — este stoarsă nemilos de Rockefelleri, şi nici chipul vreunui congolez, asupra ţării căruia şi-a întins tentaculele această caracatiţă nesătulă.

Dimpotrivă, Rockefellerii se gîndesc cum să-şi ascundă crimele. De multă vreme circulă prin America o vorbă despre Rockefelleri: „Nu poţi să cîştigi un milion şi să rămîi om cinstit". Patru dintre cei cinci fraţi ai dinastiei sînt ocupaţi cu businessul „fabricării de bani", al cincilea, Nelson Rockefeller, guvernatorul statului New York, s-a înrolat zelos în lupta politică pentru apărarea intereselor oligarhiei financiare din S.U.A. Nelson Rockefeller ameninţă poporul american cu „primejdia comunismului", agitînd o sperietoare de mult răsuflată. Financiarul Rockefeller pozează în rolul de critic al măsurilor adoptate de S.U.A. în domeniul înarmării. Dar la temelia argumentării lui stă acelaşi gînd: cît mai mulţi dolari pentru rachete. Căci iată ce a scris N. Rockefeller într-un articol publicat în săptămînalul „Newsweek":

„Trebuie să avem o atitudine cît mai autocritică faţă de împrejurarea că în ultimii cincisprezece ani forţa militară americană a slăbit în comparaţie cu puterea militară a Uniunii Sovietice.

Trebuie să luăm măsuri urgente pentru organizarea unei patrulări aeriene sigure şi continue din partea aviaţiei strategice, să sporim considerabil producţia de rachete, să dispersăm şi mai mult forţa lovitURILOR de răspuns şi să reducem durata necesară ridicării în văzduh a bombardierelor aviaţiei strategice.

Este extrem de important de asemenea să luăm măsuri concrete care să ne permită ca între anii 1963—1964 să facem invulnerabile forţele noastre pentru lovituri de răspuns. Aceasta cere accelerarea fabricării de rachete tip „Minuteman" şi „Polaris", intensificarea lucrărilor de cercetări în vederea creării unor sisteme şi instalaţii antirachetă de apărare pentru detectarea submarinelor şi purtarea unui război subacvatic, o şi mai mare adaptare a sateliţilor noştri spre a transmite semnale care să anunţe pregătirea unui atac şi spre a culege informaţii de spionaj, precum şi trecerea la realizarea unui program de apărare a populaţiei civile împotriva rezidurilor radioactive.

Realizarea tuturor acestor măsuri necesită fonduri mari. Dar renunţarea la ele ar avea drept urmare pierderea fatală a libertăţii".

Aşa dar, mai multe rachete, bombardiere, sateliţi-spioni.

Rockefellerii şi compania s-au îngrăşat de pe urma cheltuielilor militare şi a cursei înarmărilor. De multă vreme producţia de rachete este pentru ei un business extrem de avantajos. Conform datelor publicate de revista engleză „World News", corporaţiile aflate sub controlul lor financiar ocupă primul loc printre firmele producătoare de rachete. Rockefellerii şi-au investit o mare parte din capital în industria de rachete şi în producţia armei nucleare. Acest nou soi de business a căpătat pentru dinastia lor financiară o însemnătate egală cu aceea a petrolului

Luptînd pentru rachete, dl. Nelson Rockefeller îşi apără propriile interese. Căci lista principalelor firme producătoare de rachete este deschisă de corporaţia „Glen Martin", aflată sub controlul Mellonilor şi Rockefellerilor. Iar printre celelalte, trebuie amintite concernele „General Dynamics", giganticul trust legat de Rockefelleri şi Morgani, „North American Aviation" al lui Dupont şi „Lockheed" controlat de grupul financiar din Los Angeles.

Sacul cu bani cere noi jertfe pe altarul zeului războiului. Poate că acest zeu va fi aşezat pe soclul din faţa noii clădiri a „celei mai mari" bănci din lume? Căci este zeul care întruchipează afacerile trecute şi prezente ale dinastiei Rockefellerilor.

V. Silantiev

TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scinteii „I. V. Stalin".